ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.5.2012
COM(2012) 257 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2012

(Εκπονήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

{SWD(2012) 144 final}

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2012

(Εκπονήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής ΣΛΕΕ), τουλάχιστον ανά διετία, ή μετά από αίτημα κράτους μέλους για το οποίο ισχύει παρέκκλιση[1], η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) υποβάλλουν στο Συμβούλιο έκθεση για την πρόοδο που έχουν επιτελέσει τα κράτη μέλη στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους για την επίτευξη της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Οι τελευταίες εκθέσεις σύγκλισης της Επιτροπής και της ΕΚΤ εγκρίθηκαν τον Μάιο 2010.

Η έκθεση σύγκλισης του 2012 καλύπτει τα ακόλουθα οκτώ κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση: Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία και Σουηδία[2]. Λεπτομερέστερη αξιολόγηση της σύγκλισης των εν λόγω κρατών μελών παρέχεται στο τεχνικό παράρτημα της παρούσας έκθεσης (SWD(2012) 144). Κατά τη δημοσίευση της τελευταίας έκθεσης σύγκλισης, το 2010, τα κράτη μέλη παρουσίαζαν άνιση πρόοδο όσον αφορά τη σύγκλιση, καθώς πολλά απ' αυτά εφήρμοζαν προγράμματα οικονομικής προσαρμογής για την αντιμετώπιση των ανισορροπιών που είχαν συσσωρευθεί κατά το παρελθόν, εν μέσω οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης. Η παρούσα αξιολόγηση διεξάγεται υπό εξωτερικές συνθήκες που παραμένουν δύσκολες, με μια εύθραυστη διαδικασία ανάκαμψης στην περιοχή και παράταση των δυσμενών συνθηκών στις χρηματοπιστωτικές αγορές.

Το περιεχόμενο των εκθέσεων που συντάσσονται από την Επιτροπή και την ΕΚΤ διέπεται από το άρθρο 140 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι οι εκθέσεις περιλαμβάνουν εξέταση της συμβατότητας της εθνικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της εθνικής κεντρικής τράπεζας, με τα άρθρα 130 και 131 της ΣΛΕΕ και με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της ΕΚΤ (εφεξής καταστατικό του ΕΣΚΤ/της ΕΚΤ). Οι εκθέσεις αυτές πρέπει επίσης να εξετάζουν εάν έχει επιτευχθεί υψηλός βαθμός διατηρήσιμης σύγκλισης στα σχετικά κράτη μέλη με γνώμονα την επίτευξη των κριτηρίων σύγκλισης (σταθερότητα τιμών, δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, σταθερότητα συναλλαγματικής ισοτιμίας, μακροπρόθεσμα επιτόκια) και λαμβάνοντας υπόψη διάφορους παράγοντες που αναφέρονται στο τελευταίο εδάφιο

[1] Τα κράτη μέλη που δεν πληρούν ακόμη τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ αναφέρονται ως «κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση». Η Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο διαπραγματεύθηκαν ρυθμίσεις που προβλέπουν την εξαίρεσή τους πριν από την υιοθέτηση της συνθήκης του Μάαστριχτ και δεν συμμετέχουν στο τρίτο στάδιο της ΟΝΕ.

[2] Η Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν εξέφρασαν την επιθυμία να υιοθετήσουν το ευρώ, και κατά συνέπεια δεν περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση.

του άρθρου 140 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Τα τέσσερα κριτήρια σύγκλισης αποσαφηνίζονται περαιτέρω σε πρωτόκολλο που προσαρτάται στις Συνθήκες (πρωτόκολλο 13 για τα κριτήρια σύγκλισης).

Η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση έχει αποκαλύψει τα κενά του ισχύοντος συστήματος οικονομικής διακυβέρνησης της ΟΝΕ και έχει καταδείξει ότι είναι απαραίτητο να γίνει μεγαλύτερη χρήση των υφιστάμενων μέσων. Η αξιολόγηση της σύγκλισης διεξάγεται στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της διακυβέρνησης της ΟΝΕ που ξεκίνησε κατά τα προηγούμενα δύο χρόνια με στόχο τη διασφάλιση της βιώσιμης λειτουργίας της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Η αξιολόγηση της σύγκλισης αποτελεί επίσης μέρος της ευρύτερης προσέγγισης «Ευρωπαϊκό Εξάμηνο» που πραγματοποιεί μια ολοκληρωμένη και σε προγενέστερο στάδιο θεώρηση των προκλήσεων οικονομικής πολιτικής που αντιμετωπίζει η ΟΝΕ για τη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, της ανταγωνιστικότητας, της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών και της οικονομικής ανάπτυξης. Οι βασικές καινοτομίες στον τομέα της μεταρρύθμισης της διακυβέρνησης, οι οποίες θα συμβάλουν στην ενίσχυση της αξιολόγησης της διαδικασίας σύγκλισης κάθε κράτους μέλους και της βιωσιμότητάς της, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, όπως ενισχύθηκε με τη μεταρρύθμιση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης του 2011, και τα νέα μέσα στον τομέα της επιτήρησης των μακροοικονομικών ανισορροπιών. Ειδικότερα, λαμβάνει υπόψη την αξιολόγηση των προγραμμάτων σύγκλισης του 2012[3] και τα συμπεράσματα στο πλαίσιο της έκθεσης μηχανισμού επαγρύπνησης στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών[4].

Κριτήρια σύγκλισης

Η εξέταση της **συμβατότητας της εθνικής νομοθεσίας**, περιλαμβανομένων των καταστατικών των εθνικών κεντρικών τραπεζών, με το άρθρο 130 και τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης βάσει του άρθρου 131 της ΣΛΕΕ προϋποθέτει την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την απαγόρευση της χρηματοδότησης με νομισματικά μέσα (άρθρο 123) και την απαγόρευση της προνομιακής πρόσβασης (άρθρο 124), τη συνεκτικότητα με τους στόχους (άρθρο 127 παράγραφος 1) και τις αρμοδιότητες (άρθρο 127 παράγραφος 2) του ΕΣΚΤ και άλλα θέματα που συνδέονται με την ενσωμάτωση των εθνικών κεντρικών τραπεζών στο ΕΣΚΤ κατά την υιοθέτηση του ευρώ.

Το **κριτήριο της σταθερότητας των τιμών** ορίζεται στο άρθρο 140 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση της ΣΛΕΕ: η *«επίτευξη υψηλού βαθμού σταθερότητας των τιμών […] καταδεικνύεται από ένα ποσοστό πληθωρισμού που προσεγγίζει το αντίστοιχο*

[3] Διαθέσιμη στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/convergence/programmes/2012_en.htm

[4] Ένα βασικό δίδαγμα από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση ήταν ότι το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης στο οποίο στηρίζεται η ΟΝΕ χρειάζεται περαιτέρω ενίσχυση, ώστε να αντιμετωπιστεί το θέμα των μη βιώσιμων μακροοικονομικών τάσεων. Η νέα διαδικασία για την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών (διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ) ανταποκρίνεται στην ανάγκη αυτή και ήταν ένα από τα βασικά στοιχεία της δέσμης νομοθετικών μέτρων (η καλούμενη «εξάδα μέτρων», που τέθηκε σε ισχύ τον Δεκέμβριο 2011) για την ενίσχυση των δομών διακυβέρνησης στην ΟΝΕ.

ποσοστό των τριών, το πολύ, κρατών με τις καλύτερες επιδόσεις από άποψη σταθερότητας τιμών».

Το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου για τα κριτήρια σύγκλισης ορίζει περαιτέρω ότι *«το κριτήριο για τη σταθερότητα των τιμών […] σημαίνει ότι ένα κράτος μέλος έχει σταθερές επιδόσεις στο θέμα των τιμών και μέσο ποσοστό πληθωρισμού, καταγεγραμμένο επί ένα έτος πριν από τον έλεγχο, που δεν υπερβαίνει εκείνο των τριών, το πολύ, κρατών μελών με τις καλύτερες επιδόσεις από άποψη σταθερότητας των τιμών, περισσότερο από 1,5 εκατοστιαία μονάδα. Για τους σκοπούς του κριτηρίου σταθερότητας των τιμών, ο πληθωρισμός μετράται βάσει του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή σε συγκρίσιμη βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές στους εθνικούς ορισμούς»*[5]. Η απαίτηση της διατηρησιμότητας σημαίνει ότι οι ικανοποιητικές επιδόσεις ως προς τον πληθωρισμό θα πρέπει ουσιαστικά να αποδίδονται στην κατάλληλη εξέλιξη του κόστους των εισροών και σε άλλους παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη των τιμών κατά διαρθρωτικό τρόπο, και όχι στην επιρροή προσωρινών παραγόντων. Ω εκ τούτου, η εξέταση της σύγκλισης περιλαμβάνει την αξιολόγηση των παραγόντων που έχουν επιπτώσεις στις προοπτικές του πληθωρισμού και συμπληρώνεται από αναφορά στις πλέον πρόσφατες προβλέψεις για τον πληθωρισμό από τις υπηρεσίες της Επιτροπής[6]. Στην έκθεση εξετάζεται επίσης κατά πόσον η χώρα είναι πιθανό να επιτύχει την οριζόμενη τιμή αναφοράς κατά τους προσεχείς μήνες.

Η τιμή αναφοράς του πληθωρισμού υπολογίστηκε σε 3,1 % τον Μάρτιο του 2012, και τα κράτη μέλη με τις καλύτερες επιδόσεις ήταν η Σουηδία, η Ιρλανδία και η Σλοβενία.

Το **κριτήριο σύγκλισης σχετικά με τη δημοσιονομική κατάσταση** προσδιορίζεται στη δεύτερη περίπτωση του άρθρου 140 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ως *«σταθερότητα των δημόσιων οικονομικών: αυτό καταδεικνύεται από την επίτευξη δημοσιονομικής κατάστασης χωρίς υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα κατά την έννοια του άρθρου 126 παράγραφος 6»*. Επιπλέον, το άρθρο 2 του πρωτοκόλλου για τα κριτήρια σύγκλισης ορίζει ότι *«τη στιγμή της εξέτασης δεν έχει ληφθεί απόφαση του Συμβουλίου, για το κράτος μέλος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 126, παράγραφος 6, της εν λόγω Συνθήκης, όσον αφορά την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος»*. Στο πλαίσιο συνολικής ενίσχυσης της οικονομικής διακυβέρνησης στην ΟΝΕ, το παράγωγο δίκαιο που σχετίζεται με τα δημόσια οικονομικά ενισχύθηκε το 2011, ειδικότερα με τους νέους κανονισμούς για την τροποποίηση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης[7].

---

[5] Για τους σκοπούς του κριτηρίου της σταθερότητας των τιμών, ο πληθωρισμός υπολογίζεται με τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ο οποίος ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2494/95.

[6] Όλες οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό και τις άλλες μεταβλητές στην παρούσα έκθεση έχουν ληφθεί από τις εαρινές προβλέψεις του 2012 των υπηρεσιών της Επιτροπής. Οι προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής βασίζονται σε μια σειρά κοινών παραδοχών όσον αφορά τις εξωτερικές μεταβλητές και στην παραδοχή ότι δεν θα αλλάξει η ακολουθούμενη πολιτική, ενώ παράλληλα λαμβάνονται υπόψη τα μέτρα που έχουν ήδη γίνει επαρκώς γνωστά. Η πρόβλεψη της τιμής αναφοράς υπόκειται σε σημαντικές αβεβαιότητες, καθώς υπολογίζεται βάσει των προβλέψεων για τον πληθωρισμό για τα τρία κράτη μέλη που προβλέπεται ότι θα έχουν τις καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά τη σταθερότητα των τιμών κατά την περίοδο που καλύπτουν οι προβλέψεις, αυξάνοντας έτσι το ενδεχόμενο περιθώριο σφάλματος.

[7] Μια οδηγία σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια, δύο νέοι κανονισμοί σχετικά με τη μακροοικονομική εποπτεία και τρεις κανονισμοί για την τροποποίηση του

Η ΣΛΕΕ αναφέρεται στο **κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας** στο άρθρο 140 παράγραφος 1 τρίτη περίπτωση ως *«τήρηση των κανονικών περιθωρίων διακύμανσης που προβλέπονται από τον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος επί δύο τουλάχιστον χρόνια, χωρίς υποτίμηση έναντι του ευρώ»*.

Το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου σχετικά με τα κριτήρια σύγκλισης ορίζει ότι: *«Το κριτήριο της συμμετοχής στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος (...) σημαίνει ότι ένα κράτος μέλος έχει τηρήσει τα κανονικά περιθώρια διακύμανσης που προβλέπει ο μηχανισμός συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος χωρίς σοβαρή ένταση κατά τα δύο, τουλάχιστον, τελευταία έτη πριν από την εξέταση. Ειδικότερα, το κράτος μέλος δεν πρέπει να έχει υποτιμήσει την κεντρική διμερή ισοτιμία του νομίσματος έναντι του ευρώ με δική πρωτοβουλία μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα»*[8].

Η σχετική διετής περίοδος για την αξιολόγηση της σταθερότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας στην παρούσα έκθεση καλύπτει το διάστημα από την 1η Μαΐου 2010 έως τις 30 Απριλίου 2012. Κατά την αξιολόγηση του κριτηρίου της σταθερότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις εξελίξεις σε βοηθητικούς δείκτες, όπως οι εξελίξεις στα συναλλαγματικά διαθέσιμα και τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια, καθώς και τον ρόλο πολιτικών μέτρων, περιλαμβανομένων των παρεμβάσεων στην αγορά συναλλάγματος, για τη διατήρηση της σταθερότητας των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Η ανάλυση λαμβάνει επίσης υπόψη, κατά περίπτωση, τον αντίκτυπο των επίσημων εξωτερικών χρηματοδοτικών ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένου του μεγέθους, του ύψους και των χαρακτηριστικών των ροών συνδρομής καθώς και των πιθανών προϋποθέσεων πολιτικής.

Η τέταρτη περίπτωση του άρθρου 140 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι η *«διάρκεια της σύγκλισης που θα έχει επιτευχθεί από το κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση και της συμμετοχής του στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών αντανακλώμενη στα **επίπεδα των μακροπρόθεσμων επιτοκίων**»*. Το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου για τα κριτήρια σύγκλισης ορίζει περαιτέρω ότι *«το κριτήριο σύγκλισης των επιτοκίων (...) σημαίνει ότι, το υπό παρατήρηση κράτος μέλος, επί διάστημα ενός έτους πριν από την εξέταση, έχει μέσο ονομαστικό μακροπρόθεσμο επιτόκιο το οποίο δεν υπερβαίνει εκείνο των τριών το πολύ, κρατών μελών με τις καλύτερες επιδόσεις από άποψη σταθερότητας τιμών, περισσότερο από 2 εκατοστιαίες μονάδες. Τα επιτόκια υπολογίζονται βάσει μακροπρόθεσμων ομολόγων του δημοσίου ή συγκρίσιμων χρεογράφων λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές των εθνικών ορισμών»*.

Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) τέθηκαν σε ισχύ στις 13 Δεκεμβρίου 2011 (ο ένας στους δύο νέους κανονισμούς σχετικά με τη μακροοικονομική εποπτεία και ένας από τους τρεις κανονισμούς για την τροποποίηση του ΣΣΑ περιλαμβάνουν νέους μηχανισμούς επιβολής της νομοθεσίας για τα κράτη μέλη της ζώνης ευρώ). Εκτός από τη βελτίωση της λειτουργικότητας του κριτηρίου του χρέους στη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, οι τροποποιήσεις εισήγαγαν μια σειρά από σημαντικές καινοτομίες στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, και ιδίως ένα κριτήριο δαπανών που συμπληρώνει την αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου για κάθε χώρα.

8 Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με το κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας, η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσον η συναλλαγματική ισοτιμία παρέμεινε σε επίπεδα που προσεγγίζουν την κεντρική ισοτιμία του ΜΣΙ ΙΙ, ενώ ενδέχεται να ληφθούν υπόψη λόγοι ανατίμησης, σύμφωνα με την Κοινή δήλωση για τις προσχωρούσες χώρες και τον ΜΣΙ2 του άτυπου Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 5 Απριλίου 2003.

Στην παρούσα συγκυρία, οι αγορές κρατικών ομολόγων σε ορισμένα κράτη μέλη υπόκεινται σε σοβαρές στρεβλώσεις, λόγω των οποίων τα μακροπρόθεσμα επιτόκια δεν αποτελούν δείκτη αναφοράς για την αξιολόγηση της σύγκλισης. Στο πλαίσιο αυτό, δεν θα ήταν σκόπιμο να ληφθεί υπόψη το μακροπρόθεσμο επιτόκιο της Ιρλανδίας, ενός από τα τρία κράτη μέλη με τις καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά τη σταθερότητα των τιμών, κατά τον υπολογισμό της τιμής αναφοράς για το κριτήριο των μακροπρόθεσμων επιτοκίων. Ως εκ τούτου, η τιμή αναφοράς βασίζεται στα μακροπρόθεσμα επιτόκια στη Σουηδία και τη Σλοβενία[9].

Η τιμή αναφοράς του επιτοκίου υπολογίστηκε σε 5,8% τον Μάρτιο του 2012.

Το άρθρο 140 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ απαιτεί επίσης την εξέταση και άλλων παραγόντων που συνδέονται με την οικονομική ολοκλήρωση και τη σύγκλιση. Οι πρόσθετοι αυτοί παράγοντες περιλαμβάνουν την ολοκλήρωση της χρηματοπιστωτικής αγοράς και της αγοράς προϊόντων, την εξέλιξη του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και την εξέλιξη του κατά μονάδα κόστους εργασίας και άλλων δεικτών τιμών. Οι τελευταίοι αυτοί παράγοντες καλύπτονται στην εξέταση της σταθερότητας των τιμών. Οι πρόσθετοι παράγοντες αποτελούν σημαντικούς δείκτες του ότι η ένταξη ενός κράτους μέλους στη ζώνη του ευρώ θα πραγματοποιηθεί χωρίς δυσκολίες.

2. ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Η νομοθεσία στη Βουλγαρία, και ειδικότερα ο νόμος για την Bulgarska Narodna banka (BNB) και την πρόληψη και τη διαπίστωση της σύγκρουσης συμφερόντων, **δεν είναι απόλυτα συμβατή** με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το άρθρο 131 της ΣΛΕΕ. Προβλήματα συμβατότητας και ατέλειες υπάρχουν στους τομείς της ανεξαρτησίας της BNB, της απαγόρευσης της χρηματοδότησης με νομισματικά μέσα και της ενσωμάτωσης της κεντρικής τράπεζας στο ΕΣΚΤ, όσον αφορά τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ όπως περιγράφονται στο άρθρο 127 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 3 του καταστατικού του ΕΣΚΤ/της ΕΚΤ.

Στη Βουλγαρία, το δωδεκάμηνο μέσο ποσοστό πληθωρισμού διατηρήθηκε σε επίπεδο υψηλότερο από την τιμή αναφοράς, από τότε που η χώρα προσχώρησε στην ΕΕ, το 2007. Ο μέσος πληθωρισμός στη Βουλγαρία τους 12 τελευταίους μήνες έως τον Μάρτιο 2012 ήταν 2,7%, κάτω από την τιμή αναφοράς του 3,1%. Το έλλειμμα προβλέπεται να παραμείνει κάτω από την τιμή αναφοράς κατά τους προσεχείς μήνες.

Ο ετήσιος πληθωρισμός με βάση τον ΕνΔΤΚ (εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή) υποχώρησε σε μηδενικά σχεδόν επίπεδα κατά τους τελευταίους μήνες του 2009 λόγω της μείωσης των τιμών βασικών προϊόντων και της έντονης ύφεσης. Το 2010, ο πληθωρισμός τέθηκε και πάλι σε ανοδική τροχιά λόγω της αύξησης των τιμών των βασικών προϊόντων και των έμμεσων φόρων και της ακόμη σημαντικής αύξησης των μισθών. Στις αρχές του 2011, ο πληθωρισμός αυξήθηκε σε 4,6% πριν αρχίσει να μειώνεται και πάλι, με την άμβλυνση του αντίκτυπου των δύο προηγούμενων παραγόντων, στο επίπεδο του 2% στα τέλη του 2011. Τον Μάρτιο

[9] Η τιμή αναφοράς για τον Μάρτιο 2012 υπολογίζεται ως ο απλός μέσος όρος των μέσων μακροπρόθεσμων επιτοκίων στη Σουηδία (2,2%) και τη Σλοβενία (5,4%). Αντίθετα, το 12μηνο μέσο μακροπρόθεσμο επιτόκιο στην Ιρλανδία ήταν 9,1% τον Μάρτιο του 2012. Η Ιρλανδία είναι δικαιούχος προγράμματος οικονομικής συνδρομής της ΕΕ/ΔΝΤ από τον Δεκέμβριο του 2010.

του 2012, ο ετήσιος πληθωρισμός, όπως μετράται με τον ΕνΔΤΚ, διαμορφώθηκε στο 1,7%.

Ο πληθωρισμός αναμένεται να αυξηθεί ελαφρώς κατά τη διάρκεια του 2012, υπό την επήρεια των αυξήσεων των τιμών των βασικών προϊόντων στις αρχές του έτους και η υψηλή ονομαστική αύξηση των μισθών αναμένεται ότι θα επιφέρει αύξηση των τιμών των υπηρεσιών, παρά τη χαμηλή εγχώρια ζήτηση. Στις εαρινές τους προβλέψεις για το 2012, οι υπηρεσίες της Επιτροπής αναφέρουν μέσο ετήσιο πληθωρισμό 2,6% για το 2012 και 2,7% για το 2013. Τα σχετικά χαμηλά επίπεδα τιμών στη Βουλγαρία (49% του μέσου όρου της ζώνης ευρώ το 2010) υποδηλώνουν σημαντικές δυνατότητες περαιτέρω σύγκλισης του επιπέδου των τιμών μακροπρόθεσμα.

Η Βουλγαρία ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σταθερότητας των τιμών.

Διάγρ.2α: **Βουλγαρία - Κριτήριο πληθωρισμού από το 2006**
(%, κινητός μέσος όρος σε 12μηνη βάση)

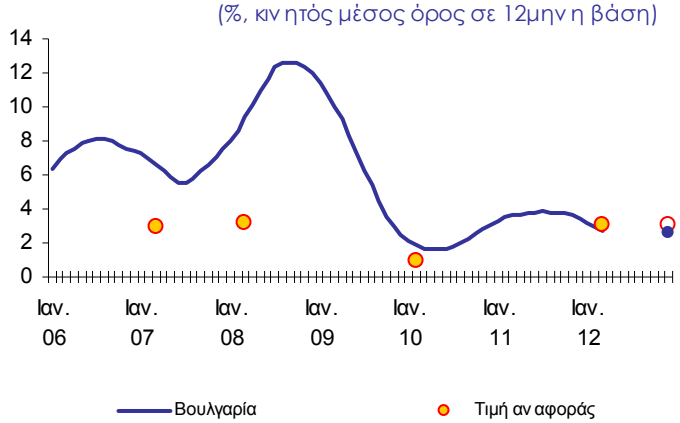

Σημείωση: Οι κουκίδες υποδεικνύουν την πρόβλεψη της τιμής αναφοράς και του μέσου δείκτη πληθωρισμού σε 12μηνη βάση στη χώρα.
Πηγές: Eurostat, Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012.

Η Βουλγαρία αποτελεί αυτή τη στιγμή αντικείμενο απόφασης του Συμβουλίου περί ύπαρξης υπερβολικού ελλείμματος (απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2010)[10]. Το Συμβούλιο συνέστησε στη Βουλγαρία να μειώσει το έλλειμμα σε επίπεδο χαμηλότερο του 3% του ΑΕΠ μέχρι το 2011 κατά τρόπο αξιόπιστο και διατηρήσιμο. Το έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης μειώθηκε από 4,3% του ΑΕΠ το 2009 σε 3,1% το 2010, χάρη στη χαμηλότερη σχέση δαπανών προς το ΑΕΠ. Ο δείκτης ελλείμματος προς το ΑΕΠ ήταν 2,1% το 2011 και σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012 αναμένεται ότι θα βελτιωθεί περαιτέρω στο 1,9% του ΑΕΠ το 2012 και στο 1,7% το 2013, με την παραδοχή ότι δεν θα υπάρξει αλλαγή πολιτικής, διατηρώντας το πάγωμα των μισθών και των συντάξεων στον δημόσιο τομέα καθώς και τα μέτρα για τη βελτίωση της είσπραξης των εσόδων. Ο δείκτης του ακαθάριστου δημόσιου χρέους παρέμεινε χαμηλός, περίπου στο 16,3% του ΑΕΠ το 2009, προβλέπεται όμως να αυξηθεί περίπου στο 17,6% του ΑΕΠ το 2012 και στο 18,5% του ΑΕΠ το 2013.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις εξελίξεις και τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, η Επιτροπή θεωρεί ότι το υπερβολικό έλλειμμα διορθώθηκε με αξιόπιστη και διατηρήσιμη μείωση του ελλείμματος του

[10] 2010/422/ΕΕ (ΕΕ L 199 της 31.7.2010, σ. 26).

προϋπολογισμού σε ποσοστό κατώτερο του 3% του ΑΕΠ. Επομένως, η Επιτροπή συνιστά στο Συμβούλιο να καταργήσει την απόφαση σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στη Βουλγαρία.

Εάν το Συμβούλιο αποφασίσει να καταργήσει τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος για τη Βουλγαρία, **η Βουλγαρία θα ικανοποιεί το κριτήριο της δημοσιονομικής κατάστασης.**

Διαγρ. 2β: **Βουλγαρία -Δημοσιονομικό αποτέλεσμα και χρέος**
Ιαντίστροφη κλίμακα (ως % του ΑΕΠ)

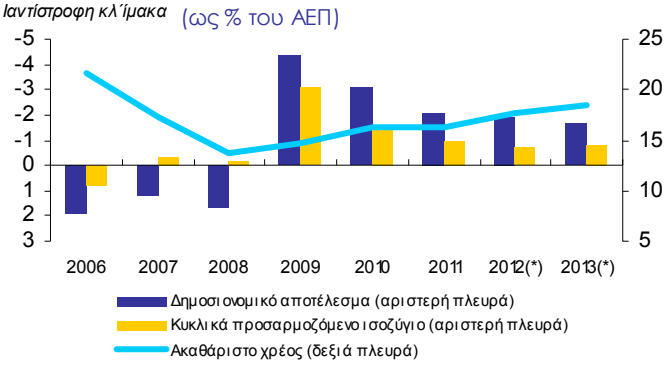

(*) Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012.
Πηγές: Eurostat, υπηρεσίες της Επιτροπής.

Το βουλγαρικό λεβ δεν συμμετέχει στον ΜΣΙ ΙΙ. Η BNB επιδιώκει τον κύριο στόχο της που είναι η σταθερότητα των τιμών μέσω της σταθερότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας στο πλαίσιο καθεστώτος νομισματικού συμβουλίου. Η Βουλγαρία θέσπισε το καθεστώς αυτό την 1η Ιουλίου 1997, συνδέοντας το βουλγαρικό λεβ με το γερμανικό μάρκο και αργότερα με το ευρώ. Πρόσθετοι δείκτες, όπως οι εξελίξεις των αποθεμάτων συναλλάγματος και των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων, υποδηλώνουν ότι οι αντιλήψεις περί επενδυτικού κινδύνου όσον αφορά τη Βουλγαρία έχουν γενικά βελτιωθεί από το 2009. Σημαντικά επίσημα ρυθμιστικά αποθέματα συνεχίζουν να υποστηρίζουν την ενίσχυση του καθεστώτος νομισματικού συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια της διετούς περιόδου αξιολόγησης, το βουλγαρικό λεβ διατηρήθηκε απολύτως σταθερό έναντι του ευρώ, σε συμφωνία με τη λειτουργία του καθεστώτος νομισματικού συμβουλίου.

Η Βουλγαρία δεν πληροί το κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Τα μέσα μακροπρόθεσμα επιτόκια στη Βουλγαρία κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο μέχρι τον Μάρτιο του 2012 διαμορφώθηκαν σε 5,3%, δηλαδή ήταν χαμηλότερα από την τιμή αναφοράς 5,8% και σταδιακά μειώθηκαν από ποσοστό που υπερέβαινε το 7% στις αρχές του 2010 σε ποσοστό ελαφρώς υψηλότερο του 5% στα τέλη του 2011. Οι διαφορές απόδοσης έναντι των μακροπρόθεσμων ομολόγων αναφοράς της ζώνης ευρώ[11] ήταν ευμετάβλητες αλλά παρουσίασαν σταδιακή μείωση από το φθινόπωρο του 2009 μέχρι τις αρχές του 2012, δεδομένου ότι οι αποδόσεις των ομολόγων της Βουλγαρίας μειώθηκαν με την υποχώρηση των εντάσεων στην παγκόσμια χρηματοπιστωτική αγορά και τη μείωση των ασφαλίστρων κινδύνου της χώρας. Στα

11 Οι διαφορές μακροπρόθεσμων επιτοκίων των χωρών έναντι των μακροπρόθεσμων ομολόγων αναφοράς της ζώνης ευρώ υπολογίζονται με τη βοήθεια της μηνιαίας σειράς «αποδόσεις ομολόγων για το κριτήριο σύγκλισης της ΟΝΕ» που δημοσιεύει η Eurostat. Η σειρά αυτή δημοσιεύεται επίσης από την ΕΚΤ με τίτλο «Εναρμονισμένο μακροπρόθεσμο επιτόκιο για τους σκοπούς της αξιολόγησης της σύγκλισης».

μέσα του 2010, μια προσωρινή περίοδος πίεσης που επηρέασε τις βουλγαρικές μακροπρόθεσμες αποδόσεις συνδεόταν με την κρίση δημοσίου χρέους στη ζώνη του ευρώ και τις ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα των βουλγαρικών στατιστικών για τα δημόσια οικονομικά.

Η Βουλγαρία ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σύγκλισης των μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

Εξετάστηκαν επίσης πρόσθετοι παράγοντες, περιλαμβανομένων των εξελίξεων του ισοζυγίου πληρωμών και της ολοκλήρωσης της αγοράς προϊόντων και της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Το ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών της Βουλγαρίας βελτιώθηκε, περνώντας από τα πολύ μεγάλα ελλείμματα μέχρι το 2008 σε μια μάλλον ισοσκελισμένη θέση το 2010 και πλεόνασμα της τάξης του 2% του ΑΕΠ το 2011. Η βελτίωση αυτή οφειλόταν κυρίως στο εμπορικό ισοζύγιο, δεδομένου ότι οι εισαγωγές μειώθηκαν λόγω κάμψης της εγχώριας ζήτησης, ενώ οι εξαγωγές αυξήθηκαν δυναμικά το 2010 και το 2011. Η μείωση της καθαρής εξωτερικής χρηματοδότησης του τραπεζικού τομέα οδήγησε σε σημαντικές εκροές στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών, οι οποίες αντισταθμίστηκαν εν μέρει από εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων που συνεχίστηκαν, αν και σε χαμηλότερο επίπεδο απ' ότι πριν από την κρίση. Η βουλγαρική οικονομία είναι καλά ενσωματωμένη στην οικονομία της ΕΕ, κυρίως χάρη στους ισχυρούς δεσμούς στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών και των άμεσων ξένων επενδύσεων. Βάσει επιλεγμένων δεικτών που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, οι επιδόσεις της Βουλγαρίας υπολείπονται του μέσου όρου των κρατών μελών της ζώνης ευρώ. Η ολοκλήρωση του εγχώριου χρηματοπιστωτικού τομέα με τον ευρύτερο τομέα της ΕΕ παρουσιάζει σημαντική πρόοδο, κυρίως χάρη στη μεγάλη συμμετοχή ξένων κεφαλαίων στο τραπεζικό σύστημα. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έκθεσης μηχανισμού επαγρύπνησης από τον Φεβρουάριο του 2012, η Βουλγαρία αποτέλεσε αντικείμενο εις βάθος επανεξέτασης στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικής ανισορροπίας.

Λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγησή της σχετικά με τη συμβατότητα της νομοθεσίας και την εκπλήρωση των κριτηρίων σύγκλισης, και συνεκτιμώντας τους πρόσθετους παράγοντες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Βουλγαρία δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ.

3. ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η νομοθεσία της Τσεχικής Δημοκρατίας, και ιδίως ο νόμος για την Česká národní banka (ČNB), **δεν είναι απόλυτα συμβατή** με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το άρθρο 131 της ΣΛΕΕ. Τα προβλήματα συμβατότητας αφορούν ειδικότερα τους τομείς της ανεξαρτησίας της κεντρικής τράπεζας, της απαγόρευσης της χρηματοδότησης με νομισματικά μέσα και της ενσωμάτωσης της κεντρικής τράπεζας στο ΕΣΚΤ κατά την υιοθέτηση του ευρώ, όσον αφορά τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ όπως περιγράφονται στο άρθρο 127 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 3 του καταστατικού του ΕΣΚΤ/της ΕΚΤ. Επιπλέον, ο νόμος για την ČNB περιέχει επίσης ορισμένες ατέλειες που αφορούν την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας, την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης και τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ.

Το μέσο δωδεκάμηνο ποσοστό πληθωρισμού της Τσεχικής Δημοκρατίας διαμορφώθηκε σε επίπεδα χαμηλότερα της τιμής αναφοράς από την τελευταία αξιολόγηση της σύγκλισης το 2010. Ο μέσος πληθωρισμός στην Τσεχική Δημοκρατία σε δωδεκάμηνη βάση τον Μάρτιο 2012 ήταν 2,7%, δηλαδή κάτω από την τιμή αναφοράς 3,1%. Το έλλειμμα προβλέπεται να υπερβεί την τιμή αναφοράς κατά τους προσεχείς μήνες.

Ο πληθωρισμός στην Τσεχική Δημοκρατία ακολούθησε σε γενικές γραμμές τα επίπεδα της ζώνης ευρώ τα τελευταία χρόνια. Ο ετήσιος πληθωρισμός μειώθηκε απότομα και για μια σύντομη περίοδο του 2009 έγινε αρνητικός, όταν η τσεχική οικονομία εισήλθε σε ύφεση. Ο πληθωρισμός παρέμεινε χαμηλός το 2010 και το 2011, λόγω της υποτονικής ζήτησης στην εγχώρια αγορά, ενώ οι εγχώριες τιμές ακολούθησαν σε μεγάλο βαθμό την εξέλιξη των τιμών των εισαγόμενων προϊόντων. Ο ονομαστικός πληθωρισμός επιταχύνθηκε στις αρχές του 2012, κυρίως λόγω της αύξησης του προνομιακού συντελεστή ΦΠΑ.

Ο πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει υψηλότερος το 2012 σε σύγκριση με τα τελευταία χρόνια λόγω της αύξησης του συντελεστή ΦΠΑ, αν και η υποτονική ζήτηση στην εγχώρια αγορά και οι ευνοϊκές εξελίξεις του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος αναμένεται να μετριάσουν τις περαιτέρω αυξήσεις των τιμών. Βάσει των ανωτέρω, οι εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012 κάνουν λόγο για μέσο ετήσιο πληθωρισμό, όπως μετράται με τον ΕνΔΤΚ, περίπου στο 3,3% το 2012 και στο 2,2% το 2013. Το επίπεδο των τιμών στην Τσεχική Δημοκρατία (περίπου 72% της ζώνης ευρώ κατά μέσο όρο το 2010) υποδηλώνει δυνατότητες σύγκλισης του επιπέδου των τιμών μακροπρόθεσμα.

Η Τσεχική Δημοκρατία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σταθερότητας των τιμών.

Διαγρ. 3α: **Τσεχική Δημοκρατία - Κριτήριο πληθωρισμού από το**
(% κινητός μέσος όρος σε 12μηνη βάση)

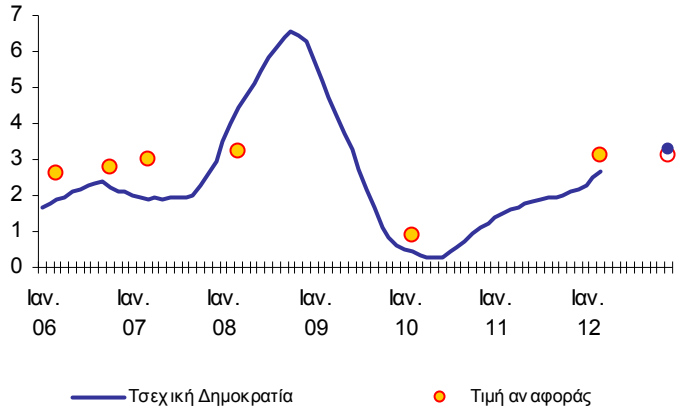

Σημείωση: Οι κουκίδες υποδεικνύουν την πρόβλεψη της τιμής αναφοράς και του μέσου δείκτη πληθωρισμού σε 12μηνη βάση στη χώρα.
Πηγές: Eurostat, Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Η Τσεχική Δημοκρατία αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο απόφασης του Συμβουλίου για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος (απόφαση του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009)[12]. Το Συμβούλιο συνέστησε στην Τσεχική Δημοκρατία να

[12] 2010/284/ΕΕ (ΕΕ L 125 της 21.05.2010, σ. 36–37).

προβεί στη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2013. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης στην Τσεχική Δημοκρατία έφτασε στο 5,8% του ΑΕΠ το 2009, αλλά μειώθηκε σε 4,8% και 3,1% του ΑΕΠ το 2010 και το 2011 αντίστοιχα, χάρη στις προσπάθειες δημοσιονομικής εξυγίανσης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, οι οποίες βασίζονται στην παραδοχή της αμετάβλητης πολιτικής, ο δείκτης του ελλείμματος προς το ΑΕΠ θα ανέλθει σε 2,9% το 2012 και σε 2,6% το 2013, ενώ το χρέος γενικής κυβέρνησης αναμένεται να αυξηθεί από 43,9% του ΑΕΠ το 2012 σε 44,9% του ΑΕΠ το 2013.

Η Τσεχική Δημοκρατία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της δημοσιονομικής κατάστασης.

Διάγρ. 3β: **Τσεχική Δημοκρατία - Δημοσιονομικό αποτέλεσμα**
Αντίστροφη κλίμακα (ως % του ΑΕΠ)

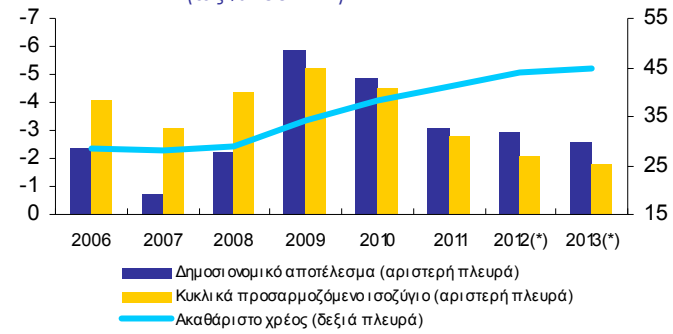

(*) Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012
Πηγές: Eurostat, υπηρεσίες της Επιτροπής.

Η τσεχική κορώνα δεν συμμετέχει στον ΜΣΙ ΙΙ. Η Τσεχική Δημοκρατία εφαρμόζει ένα καθεστώς κυμαινόμενων συναλλαγματικών ισοτιμιών. Μετά από μια ισχυρή εξασθένηση συνεπεία της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης στα τέλη του 2008, η συναλλαγματική ισοτιμία της κορώνας έναντι του ευρώ παρουσίασε μια γενική τάση ανατίμησης από το 2009 μέχρι τα μέσα του 2011. Οι αποκλίσεις των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων έναντι του ευρώ μειώθηκαν αισθητά κατά την περίοδο 2009-2010 και το 2011 διαμορφώθηκαν σε αρνητικά επίπεδα λόγω των εντάσεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές της ζώνης ευρώ. Η κορώνα υποτιμήθηκε κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2011, αλλά ανέκαμψε ανακτώντας μέρος των απωλειών στις αρχές του 2012. Κατά τη διάρκεια της διετούς περιόδου που προηγείται της παρούσας αξιολόγησης, η κορώνα ανατιμήθηκε έναντι του ευρώ κατά 2,8%.

Η Τσεχική Δημοκρατία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Το μέσο μακροπρόθεσμο επιτόκιο της Τσεχικής Δημοκρατίας το δωδεκάμηνο έως τον Μάρτιο του 2012 ήταν 3,5%, δηλαδή αρκετά χαμηλότερο από την τιμή αναφοράς του 5,8%. Τα μέσα μακροπρόθεσμα επιτόκια της Τσεχικής Δημοκρατίας παρέμειναν χαμηλότερα από την τιμή αναφοράς της ΕΕ σε κάθε αξιολόγηση της σύγκλισης στο διάστημα από την προσχώρηση της χώρας στην ΕΕ τον Μάιο του 2004. Οι διαφορές των αποδόσεων έναντι των μακροπρόθεσμων ομολόγων αναφοράς της ζώνης ευρώ αυξήθηκαν απότομα λόγω των εντάσεων στην παγκόσμια αγορά στα τέλη του 2008 και κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009, αλλά επηρεάστηκαν λιγότερο σε σχέση με άλλα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση. Οι μακροπρόθεσμες αποδόσεις των τσεχικών κρατικών ομολόγων μειώθηκαν

σημαντικά στο διάστημα από το 2009 μέχρι τις αρχές του 2012, αντανακλώντας κυρίως τις περικοπές στα βασικά επιτόκια της κεντρικής τράπεζας καθώς και τα σχετικά ισχυρά διαρθρωτικά βασικά μεγέθη της χώρας.

Η Τσεχική Δημοκρατία ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σύγκλισης των μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

Εξετάστηκαν επίσης πρόσθετοι παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων του ισοζυγίου πληρωμών και της ολοκλήρωσης της αγοράς προϊόντων και της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Κατά τα έτη 2008-2011, το εξωτερικό έλλειμμα κυμάνθηκε σε μέτρια επίπεδα, γύρω στο 2% του ΑΕΠ, κατά μέσο όρο. Η αύξηση του πλεονάσματος του ισοζυγίου εμπορικών συναλλαγών αντισταθμίστηκε από την αύξηση των καθαρών εκροών εισοδήματος χάρη στα σταθερά κέρδη που σχετίζονται με τις άμεσες ξένες επενδύσεις. Η τσεχική οικονομία παρουσιάζει υψηλό βαθμό ενσωμάτωσης στην οικονομία της ΕΕ, χάρη στους ισχυρούς δεσμούς στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών και των άμεσων ξένων επενδύσεων. Βάσει επιλεγμένων δεικτών που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, οι επιδόσεις της Τσεχικής Δημοκρατίας υπολείπονται του μέσου όρου των κρατών μελών της ζώνης ευρώ. Η ενσωμάτωση του εγχώριου χρηματοπιστωτικού τομέα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της ΕΕ έχει παρουσιάσει σημαντική πρόοδο, ιδίως μέσω ισχυρών διατραπεζικών δεσμών.

Λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγησή της σχετικά με τη συμβατότητα της νομοθεσίας και την εκπλήρωση των κριτηρίων σύγκλισης, και συνεκτιμώντας τους πρόσθετους παράγοντες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Τσεχική Δημοκρατία δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ.

4. ΛΕΤΟΝΙΑ

Η νομοθεσία στη Λετονία, και ιδίως ο νόμος για την Latvijas Banka, **δεν είναι απόλυτα συμβατή** με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το άρθρο 131 της ΣΛΕΕ. Τα προβλήματα συμβατότητας αφορούν ειδικότερα τους τομείς της ανεξαρτησίας της κεντρικής τράπεζας, της απαγόρευσης της χρηματοδότησης με νομισματικά μέσα και της ενσωμάτωσης της κεντρικής τράπεζας στο ΕΣΚΤ κατά την υιοθέτηση του ευρώ, όσον αφορά τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ όπως περιγράφονται στο άρθρο 127 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 3 του καταστατικού του ΕΣΚΤ/της ΕΚΤ. Επιπλέον, εξακολουθούν να υπάρχουν ατέλειες στον τομέα της ανεξαρτησίας της κεντρικής τράπεζας και στα καθήκοντα του ΕΣΚΤ.

Το μέσο δωδεκάμηνο ποσοστό πληθωρισμού της Λετονίας διαμορφώθηκε σε επίπεδα χαμηλότερα της τιμής αναφοράς από την τελευταία αξιολόγηση της σύγκλισης το 2010. Το μέσο ποσοστό πληθωρισμού στη Λετονία κατά το δωδεκάμηνο έως τον Μάρτιο του 2012 ήταν 4,1%, δηλαδή υψηλότερο από την τιμή αναφοράς 3,1%. Το έλλειμμα προβλέπεται να μειωθεί κάτω από την τιμή αναφοράς κατά τους προσεχείς μήνες.

Μετά την κορύφωση του ετήσιου πληθωρισμού βάσει του ΕνΔΤΚ στο 15,3% το 2008, η υψηλή ονομαστική αύξηση των μισθών και μια διόρθωση στις τιμές των εισαγωγών οδήγησε σε αρνητικό πληθωρισμό μεταξύ Οκτωβρίου 2009 και Νοεμβρίου 2010. Με την αλλαγή του οικονομικού κύκλου και τη νέα κρίση των

τιμών των βασικών προϊόντων στην παγκόσμια αγορά, ο μέσος πληθωρισμός αυξήθηκε από -1,2% το 2010 σε 4,2% το 2011, ενισχυόμενος και από τις αυξήσεις των έμμεσων φόρων. Τον Μάρτιο 2012, ο ετήσιος πληθωρισμός υποχώρησε στο 3,2%, καθώς εξασθένισε ο αντίκτυπος των προσωρινών παραγόντων.

Ο πληθωρισμός, όπως μετράται με τον ΕνΔΤΚ, αναμένεται να μειωθεί στο 2,6% κατά μέσο όρο το 2012, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, με την επιβράδυνση της οικονομικής ανάκαμψης και την εξασθένηση της επίδρασης της μεταβολής των έμμεσων φόρων το 2011. Το 2013 αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω στο 2,1% κατά μέσο όρο, στο πλαίσιο της σχετικά χαμηλής εγχώριας ζήτησης. Το επίπεδο τιμών στη Λετονία (περίπου 70% του μέσου όρου της ζώνης ευρώ το 2010) υποδηλώνει δυνατότητες για περαιτέρω σύγκλιση του επιπέδου των τιμών μακροπρόθεσμα.

Η Λετονία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σταθερότητας των τιμών.

Διαγρ. 4α: **Λετονία - Κριτήριο πληθωρισμού από το 2006**
(% κινητός μέσος όρος σε 12μηνη βάση)

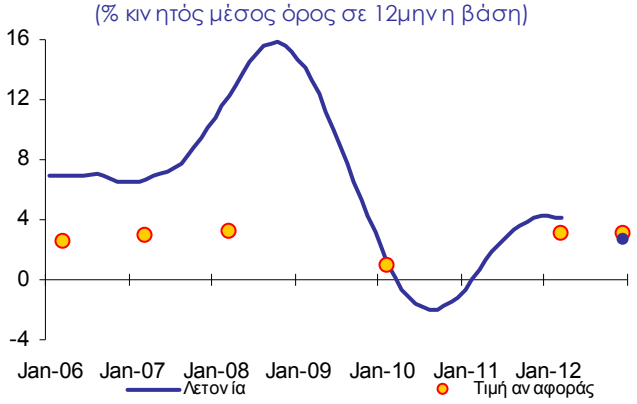

Σημείωση: Οι κουκίδες υποδεικνύουν την πρόβλεψη της τιμής αναφοράς και του μέσου δείκτη πληθωρισμού σε 12μηνη βάση στη χώρα.
Πηγές: Eurostat, Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Jan = Ιανουάριος

Η Λετονία αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο απόφασης του Συμβουλίου για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος (απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2009)[13]. Το Συμβούλιο συνέστησε στη Λετονία να προβεί σε διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Λετονίας ανήλθε σε 8,2% του ΑΕΠ το 2010, αλλά μειώθηκε σε 3,5% του ΑΕΠ το 2011 χάρη στις σημαντικές προσπάθειες δημοσιονομικής εξυγίανσης. Οι εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012 προβλέπουν ότι ο δείκτης του ελλείμματος προς το ΑΕΠ θα μειωθεί σε 2,1% το 2012 και το 2013 με βάση την παραδοχή της αμετάβλητης πολιτικής. Ο δείκτης του ακαθάριστου δημόσιου χρέους μειώθηκε σε 42,6% το 2011 αλλά προβλέπεται ότι θα αυξηθεί σε 44,7% του ΑΕΠ στα τέλη του 2013.

Η Λετονία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της δημοσιονομικής κατάστασης.

[13] 2009/591/ΕΚ (ΕΕ L 202 της 4.8.2009, σ. 50).

Διαγρ. 4β: **Λετονία - Δημοσιονομικό αποτέλεσμα και χρέος**

Αντίστροφη κλίμακα (ως % του ΑΕΠ)

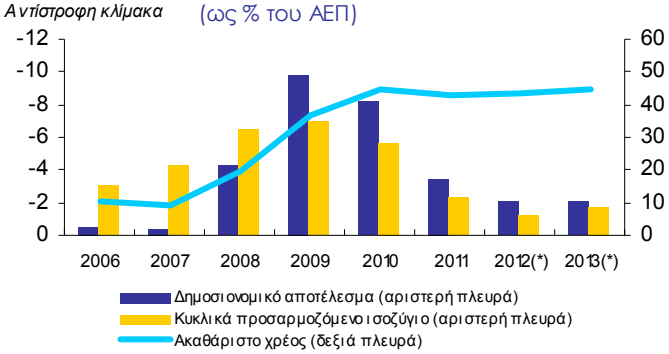

(*) Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Πηγές: Eurostat, υπηρεσίες της Επιτροπής.

Το λετονικό λατ συμμετέχει στον ΜΣΙ ΙΙ από τις 2 Μαΐου 2005, δηλαδή για περισσότερο από επτά έτη κατά τον χρόνο έκδοσης της παρούσας έκθεσης. Με την είσοδο στον ΜΣΙ ΙΙ, οι αρχές ανέλαβαν μονομερώς τη δέσμευση να διατηρήσουν τη συναλλαγματική ισοτιμία του λατ εντός ενός περιθωρίου διακύμανσης ±1% γύρω από την κεντρική ισοτιμία. Κατά τη διάρκεια των δύο ετών που προηγούνται της αξιολόγησης αυτής, η συναλλαγματική ισοτιμία του λατ δεν απέκλινε από την κεντρική ισοτιμία περισσότερο από ± 1% και δεν αποτέλεσε αντικείμενο σοβαρών εντάσεων, αν και η τιμή διαπραγμάτευσης του λατ βρισκόταν κοντά στο κατώτατο όριο του μονομερούς περιθωρίου. Στις αρχές του 2011, και περισσότερο από τα τέλη του 2011, η συναλλαγματική ισοτιμία μετατοπίστηκε προς το ανώτατο όριο του περιθωρίου, καθώς το λετονικό Υπουργείο Οικονομικών άλλαξε τις πρακτικές μετατροπής των συναλλαγματικών αποθεμάτων του με αποτέλεσμα να αυξηθεί η ζήτηση λατ στην αγορά. Πρόσθετοι δείκτες, όπως η εξέλιξη των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων και των συναλλαγματικών αποθεμάτων, δεν υποδηλώνουν την άσκηση σημαντικών πιέσεων στη συναλλαγματική ισοτιμία. Οι τελευταίες εκταμιεύσεις από το ΔΝΤ και την ΕΕ στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδοτικής στήριξης έγιναν τον Αύγουστο και τον Οκτώβριο 2010, αντιστοίχως. Τον Ιούνιο 2011, η Λετονία επέστρεψε με επιτυχία στη διεθνή αγορά ομολόγων, και τον Φεβρουάριο 2012 προέβη σε μία ακόμη σημαντική έκδοση, η οποία αντικατοπτρίζει την ικανοποιητική πρόσβαση στην αγορά.

Η Λετονία ανταποκρίνεται στο κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Τα μέσα μακροπρόθεσμα επιτόκια στη Λετονία κατά το δωδεκάμηνο έως τον Μάρτιο του 2012 ήταν 5,8%, δηλαδή στο επίπεδο της τιμής αναφοράς 5,8%. Το μέσο μακροπρόθεσμο επιτόκιο στη Λετονία ήταν υψηλότερο από την τιμή αναφοράς κατά την αξιολόγηση της σύγκλισης για το 2010, αλλά μειώθηκε κατά πολύ, από 13% περίπου στις αρχές του 2010 σε λιγότερο από 6% μέχρι το τέλος του 2011. Οι αποκλίσεις των μακροπρόθεσμων επιτοκίων της Λετονίας έναντι των μακροπρόθεσμων ομολόγων αναφοράς της ζώνης ευρώ μειώθηκαν σημαντικά το 2010, με την ανάκτηση της εμπιστοσύνης στη συναλλαγματική ισοτιμία, την επίτευξη προόδου όσον αφορά τη δημοσιονομική εξυγίανση και την αύξηση της ρευστότητας του λατ χάρη στα κονδύλια του προγράμματος οικονομικής βοήθειας. Το Υπουργείο Οικονομικών επέστρεψε στην εγχώρια αγορά δεκαετών ομολόγων με αρκετές μικρότερες εκδόσεις κατά το πρώτο εξάμηνο του 2011 και οι αποδόσεις των ομολόγων αυτών αποδείχθηκαν αρκετά ανθεκτικές στην κρίση της διεθνούς χρηματοπιστωτικής αγοράς κατά τους τελευταίους μήνες του 2011.

Η Λετονία ανταποκρίνεται στο κριτήριο της μακροπρόθεσμης σύγκλισης των επιτοκίων.

Εξετάστηκαν επίσης πρόσθετοι παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων του ισοζυγίου πληρωμών και της ολοκλήρωσης της αγοράς προϊόντων και της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Μετά τα μεγάλα ελλείμματα κατά τη διάρκεια των ετών αλματώδους ανάπτυξης, το ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών παρουσίασε κατά την περίοδο 2008-2009 πλεόνασμα της τάξης του 11% του ΑΕΠ το 2009, το οποίο μειώθηκε σε 4,9% του ΑΕΠ το 2010 και σε 0,9% του ΑΕΠ το 2011. Η βελτίωση του ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών οφειλόταν κυρίως στο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου και στο ισοζύγιο εισοδημάτων. Στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών, το ισοζύγιο άμεσων ξένων επενδύσεων βελτιώθηκε σταδιακά από το 2009, αλλά η αποπληρωμή της καθαρής εξωτερικής χρηματοδότησης του τραπεζικού τομέα συνεχίστηκε και το 2011. Το πρόγραμμα στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών από την ΕΕ και το ΔΝΤ στη Λετονία, στα τέλη του 2008, ολοκληρώθηκε με επιτυχία τον Ιανουάριο του 2012. Η Λετονία δανείστηκε συνολικά μόνο περίπου 4,5 δισ. ευρώ από τα 7,5 δισ. ευρώ που ήταν συνολικά διαθέσιμα στο πλαίσιο του προγράμματος. Η Λετονία, έχοντας εμπιστοσύνη στις πολιτικές της και δεδομένου ότι ανέκτησε την πρόσβαση στις αγορές, δεν έχει ζητήσει επόμενο πρόγραμμα.

Η οικονομία της Λετονίας είναι καλά ενσωματωμένη στην οικονομία της ΕΕ κυρίως χάρη στις εμπορικές διασυνδέσεις και στις διασυνδέσεις άμεσων ξένων επενδύσεων. Βάσει επιλεγμένων δεικτών που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, οι επιδόσεις της Λετονίας αντιστοιχούν γενικά στον μέσο όρο των κρατών μελών της ζώνης ευρώ. Η ενσωμάτωση του εγχώριου χρηματοπιστωτικού τομέα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της ΕΕ έχει παρουσιάσει σημαντική πρόοδο, κυρίως χάρη στη μεγάλη συμμετοχή ξένων κεφαλαίων στο τραπεζικό σύστημα.

Λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγησή της σχετικά με τη συμβατότητα της νομοθεσίας και την εκπλήρωση των κριτηρίων σύγκλισης και συνεκτιμώντας τους πρόσθετους παράγοντες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Λετονία δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ.

5. ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

Η νομοθεσία της Λιθουανίας **είναι συμβατή** με τη ΣΛΕΕ και το καταστατικό του ΕΣΚΤ/της ΕΚΤ, με εξαίρεση μία ατέλεια που αφορά την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας: το άρθρο 14 παράγραφος 4 του νόμου για τον κρατικό ελεγκτικό φορέα θα πρέπει να εναρμονιστεί με το άρθρο 27 παράγραφος 1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ/της ΕΚΤ.

Το μέσο δωδεκάμηνο ποσοστό πληθωρισμού της Λιθουανίας διαμορφώθηκε σε επίπεδα υψηλότερα της τιμής αναφοράς από την τελευταία αξιολόγηση της σύγκλισης το 2006. Το μέσο ποσοστό πληθωρισμού στη Λιθουανία κατά το δωδεκάμηνο έως τον Μάρτιο του 2012 ήταν 4,2%, δηλαδή υψηλότερο από την τιμή αναφοράς 3,1% και προβλέπεται ότι θα προσεγγίσει την τιμή αναφοράς κατά τους προσεχείς μήνες.

Ο ετήσιος πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ υπερέβη το 12% στα μέσα του 2008 και στη συνέχεια μειώθηκε με ταχύ ρυθμό στη διάρκεια του 2009, καθώς η οικονομία εισήλθε σε περίοδο ύφεσης. Μετά από μια οριακή, σε ετήσια βάση, μείωση του επιπέδου των τιμών στις αρχές του 2010, ο ετήσιος πληθωρισμός αυξήθηκε σταδιακά σε περίπου 5% τον Μάιο του 2011, κυρίως λόγω των σημαντικών αυξήσεων στις τιμές των βασικών προϊόντων. Στη συνέχεια, μειώθηκε με βραδύ ρυθμό σε κάτω από 4% στα τέλη του 2011, κυρίως λόγω μείωσης του πληθωρισμού στις τιμές των τροφίμων. Ο ετήσιος πληθωρισμός σταθεροποιήθηκε σε γενικές γραμμές στις αρχές του 2012.

Ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί γύρω στο 3% το 2012 και το 2013, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, αντικατοπτρίζοντας έναν πιο αργό ρυθμό αύξησης της παραγωγής και το υψηλό επίπεδο της ανεργίας. Το σχετικά χαμηλό επίπεδο των τιμών στη Λιθουανία (περίπου 62% του μέσου όρου της ζώνης ευρώ το 2010) υποδηλώνει δυνατότητες για περαιτέρω σύγκλιση του επιπέδου των τιμών μακροπρόθεσμα.

Η Λιθουανία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σταθερότητας των τιμών.

Διαγρ. 5α: **Λιθουανία - Κριτήριο πληθωρισμού από το 2006**
(% κινητός μέσος όρος σε 12μηνη βάση)

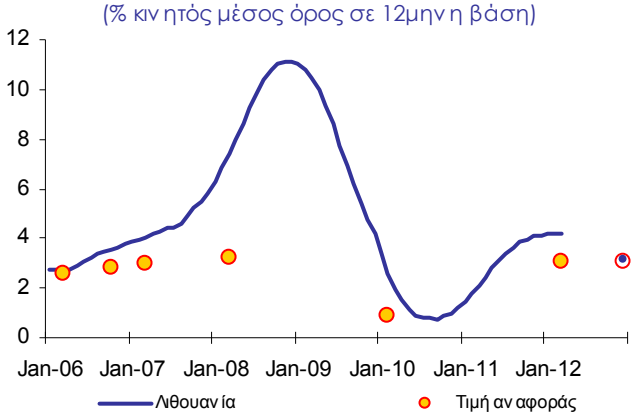

Σημείωση: Οι κουκίδες υποδεικνύουν την πρόβλεψη της τιμής αναφοράς και του μέσου δείκτη πληθωρισμού σε 12μηνη βάση στη χώρα.
Πηγές: Eurostat, Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Jan = Ιανουάριος

Η Λιθουανία αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο απόφασης του Συμβουλίου για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος (απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2009)[14]. Τον Φεβρουάριο του 2010, το Συμβούλιο συνέστησε στη Λιθουανία να προβεί σε διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε από 7,2% του ΑΕΠ το 2010 σε 5,5% του ΑΕΠ το 2011 χάρη στις συνεχιζόμενες προσπάθειες δημοσιονομικής εξυγίανσης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, το έλλειμμα θα ανέλθει σε 3,2% του ΑΕΠ με βάση τον προϋπολογισμό του 2012 και σε 3% του ΑΕΠ το 2013 με βάση την παραδοχή της αμετάβλητης πολιτικής. Το ακαθάριστο δημόσιο χρέος αναμένεται ότι θα αυξηθεί από 38,5% του ΑΕΠ το 2011 και ότι θα πλησιάσει το 41% του ΑΕΠ το 2013.

Η Λιθουανία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της δημοσιονομικής κατάστασης.

Διαγρ.5β: **Λιθουανία - Δημοσιονομικό αποτέλεσμα και χρέος**

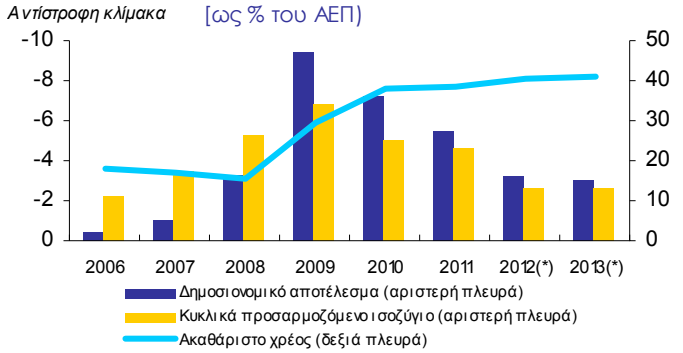

(*)Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Πηγές: Eurostat, υπηρεσίες της Επιτροπής.

Η Λιθουανία εισήλθε στον ΜΣΙ ΙΙ στις 28 Ιουνίου 2004, συμμετέχει δηλαδή στον μηχανισμό για περίπου οκτώ έτη κατά τον χρόνο έκδοσης της παρούσας έκθεσης. Με την είσοδο στον ΜΣΙ ΙΙ, οι αρχές δεσμεύθηκαν μονομερώς να διατηρήσουν το καθεστώς νομισματικού συμβουλίου εντός του μηχανισμού. Το καθεστώς νομισματικού συμβουλίου συνεχίζει να στηρίζεται σε επίσημα αποθεματικά. Οι διαφορές των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων έναντι της ζώνης ευρώ παρέμειναν κάτω από 50 μονάδες βάσης από τις αρχές του 2011. Κατά τη διετή περίοδο αξιολόγησης, το λίτας δεν σημείωσε αποκλίσεις από την κεντρική ισοτιμία και δεν αποτέλεσε αντικείμενο σοβαρών εντάσεων.

Η Λιθουανία ανταποκρίνεται στο κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Τα μέσα μακροπρόθεσμα επιτόκια στη Λιθουανία ήταν υψηλότερα από την τιμή αναφοράς κατά την τελευταία αξιολόγηση της σύγκλισης το 2010. Τα μέσα μακροπρόθεσμα επιτόκια στη Λιθουανία κατά το δωδεκάμηνο έως τον Μάρτιο του 2012 ήταν 5,2%, δηλαδή χαμηλότερα από την τιμή αναφοράς 5,8%. Τα μακροπρόθεσμα επιτόκια παρέμειναν ελαφρώς υψηλότερα του 5% από τον Μάρτιο του 2010 έως τα τέλη του 2011 που παρουσίασαν ελαφρά αύξηση. Το

[14] 2009/588/ΕΚ (ΕΕ L 202 της 4.8.2009, σ. 44-45).

μακροπρόθεσμο επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την εξέταση της σύγκλισης θα πρέπει, ωστόσο, να ερμηνεύεται με προσοχή, καθώς αντικατοπτρίζει την απόδοση της δευτερογενούς αγοράς σε ένα μόνο κρατικό ομόλογο αναφοράς με συγκριτικά μικρή εναπομένουσα διάρκεια περίπου 6 ετών, ενώ η λιθουανική αγορά έχει ελάχιστο βάθος.

Η Λιθουανία ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σύγκλισης των μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

Εξετάστηκαν επίσης πρόσθετοι παράγοντες, όπως η εξέλιξη του ισοζυγίου πληρωμών και η ολοκλήρωση της αγοράς προϊόντων και της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Αφού παρουσίασε σημαντικό πλεόνασμα το 2009, το ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών της Λιθουανίας επιδεινώθηκε και πάλι το 2010 και το 2011, αντανακλώντας την επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, ενώ το πλεόνασμα στο ισοζύγιο κίνησης κεφαλαίων συνέχισε να αυξάνεται χάρη στην υψηλότερη απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ. Ταυτόχρονα, η Λιθουανία κατάφερε να προσελκύει όλο και περισσότερες καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων το 2010 και το 2011. Η οικονομία της Λιθουανίας είναι καλά ενσωματωμένη στην οικονομία της ΕΕ κυρίως χάρη στις εμπορικές συναλλαγές και στις άμεσες ξένες επενδύσεις. Βάσει επιλεγμένων δεικτών που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, οι επιδόσεις της Λιθουανίας αντιστοιχούν γενικά στον μέσο όρο των κρατών μελών της ζώνης ευρώ. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας της Λιθουανίας είναι καλά ενσωματωμένος στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της ΕΕ, όπως επιβεβαιώνει το μεγάλο ποσοστό τραπεζών αλλοδαπής ιδιοκτησίας στη χώρα.

Λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγησή της σχετικά με τη συμβατότητα της νομοθεσίας και την εκπλήρωση των κριτηρίων σύγκλισης και συνεκτιμώντας τους πρόσθετους παράγοντες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Λιθουανία δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ.

6. ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Η ισχύουσα νομοθεσία στην Ουγγαρία, και ειδικότερα ο νόμος για την Magyar Nemzeti Bank (MNB) και οι μεταβατικές διατάξεις της θεμελιώδους νομοθεσίας της Ουγγαρίας, **δεν είναι απόλυτα συμβατή** με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το άρθρο 131 της ΣΛΕΕ. Τα προβλήματα συμβατότητας αφορούν ειδικότερα τους τομείς της ανεξαρτησίας της MNB, της απαγόρευσης της χρηματοδότησης με νομισματικά μέσα και της ενσωμάτωσης της κεντρικής τράπεζας στο ΕΣΚΤ κατά την υιοθέτηση του ευρώ, όσον αφορά τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ όπως περιγράφονται στο άρθρο 127 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 3 του καταστατικού του ΕΣΚΤ/της ΕΚΤ. Επιπλέον, ο νόμος για την MNB περιέχει επίσης περαιτέρω ατέλειες όσον αφορά την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας και την ενσωμάτωση της MNB στο ΕΣΚΤ. Με το νομοσχέδιο αυτό, όπως παρουσιάστηκε από την κυβέρνηση στις 7 Μαρτίου 2012 για τις γνώμες της ΕΚΤ, εάν εγκριθεί, θα επιλυθούν τα προβλήματα συμβατότητας όσον αφορά την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας.

Το μέσο δωδεκάμηνο ποσοστό πληθωρισμού της Ουγγαρίας διαμορφώθηκε σε επίπεδα υψηλότερα της τιμής αναφοράς από κάθε αξιολόγηση της σύγκλισης μετά την προσχώρηση στην ΕΕ. Το μέσο ποσοστό πληθωρισμού στην Ουγγαρία κατά το δωδεκάμηνο έως τον Μάρτιο του 2012 ήταν 4,3%, δηλαδή υψηλότερο από την τιμή

αναφοράς 3,1%. Το έλλειμμα προβλέπεται να υπερβεί αισθητά την τιμή αναφοράς κατά τους προσεχείς μήνες.

Ο ετήσιος πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ υπερέβη το 6% τον Ιανουάριο του 2010, λόγω αύξησης των έμμεσων φόρων το 2009 και του αντίκτυπου των ασθενέστερων συναλλαγματικών ισοτιμιών. Μέσα σε ένα πλαίσιο μεγάλης αστάθειας, ο πληθωρισμός των τιμών καταναλωτή ακολούθησε σε γενικές γραμμές πτωτική τάση, φθάνοντας στο 3% τον Ιούλιο του 2011, καθώς εξασθένησε ο πληθωριστικός αντίκτυπος των έκτακτων μέτρων και ενισχύθηκαν οι συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο ετήσιος πληθωρισμός αυξήθηκε εκ νέου κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2011, κυρίως λόγω αυξήσεων στις τιμές της ενέργειας οι οποίες αντικατοπτρίζουν τις υψηλότερες τιμές των βασικών προϊόντων και μια ασθενέστερη συναλλαγματική ισοτιμία. Στις αρχές του 2012, ο νέος γύρος αυξήσεων των έμμεσων φόρων προκάλεσε περαιτέρω άνοδο των τιμών καταναλωτή.

Ο πληθωρισμός αναμένεται να υπερβεί το 5% το 2012 και στη συνέχεια να μειωθεί σε επίπεδο ελαφρώς κατώτερο του 4% το 2013, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, αντικατοπτρίζοντας κυρίως την επιρροή της αύξησης των έμμεσων φόρων την εξέλιξη του πληθωρισμού. Το σχετικά χαμηλό επίπεδο των τιμών στην Ουγγαρία (περίπου 62% του μέσου όρου της ζώνης ευρώ το 2010) υποδηλώνει δυνατότητες για περαιτέρω σύγκλιση του επιπέδου των τιμών μακροπρόθεσμα.

Η Ουγγαρία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σταθερότητας των τιμών.

Διαγρ. 6α: **Ουγγαρία - Κριτήριο πληθωρισμού από το 2006**

(% κινητός μέσος όρος σε 12μηνη βάση)

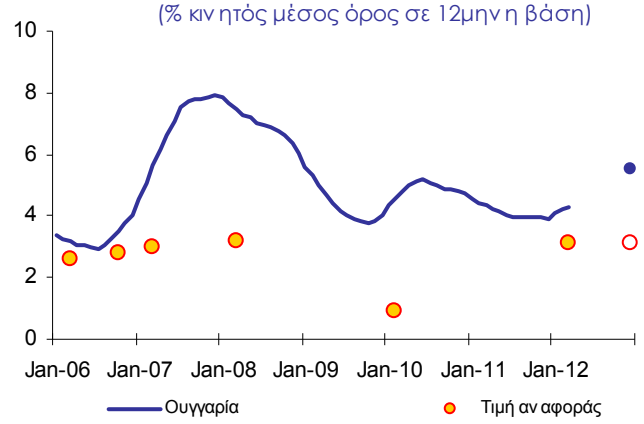

Σημείωση: Οι κουκίδες υποδεικνύουν την πρόβλεψη της τιμής αναφοράς και του μέσου δείκτη πληθωρισμού σε 12μηνη βάση στη χώρα.
Πηγές: Eurostat, Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Jan = Ιανουάριος

Η Ουγγαρία αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο απόφασης του Συμβουλίου για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος (απόφαση του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2004)[15]. Το 2009, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ουγγαρία να προβεί σε διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2011. Τον Ιανουάριο του 2012, το Συμβούλιο διαπίστωσε ότι η Ουγγαρία δεν είχε λάβει αποτελεσματικά μέτρα σύμφωνα με τη σύσταση που της είχε απευθύνει το 2009, δεδομένου ότι η

15 2004/918/ΕΚ (ΕΕ L 389 της 30.12.2004, σ. 27)

συμμόρφωση με την τιμή αναφοράς 3% το 2011 δεν βασιζόταν σε διαρθρωτική και διατηρήσιμη διόρθωση. Τον Μάρτιο του 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε νέα (την πέμπτη κατά σειρά) σύσταση προς την Ουγγαρία βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 και, με βάση την απόφαση περί μη συμμόρφωσης του Ιανουαρίου, ανέστειλε εν μέρει τις αναλήψεις υποχρεώσεων του Ταμείου Συνοχής της ΕΕ για το 2013 (ύψους 0,5 δισ. ευρώ περίπου). Το αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης, μετά την καταγραφή ελλείμματος 4,2% του ΑΕΠ το 2010, μετατράπηκε σε πλεόνασμα 4,3% του ΑΕΠ το 2011 χάρη στη λήψη σημαντικών έκτακτων μέτρων, χωρίς τα οποία το έλλειμμα θα είχε υπερβεί το 5% του ΑΕΠ. Η διαρθρωτική ισορροπία εκτιμάται ότι παρέμεινε σε έλλειμμα άνω του 4% του ΑΕΠ το 2011. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, το έλλειμμα θα ανέλθει σε 2,5% του ΑΕΠ το 2012 και σε 2,9% του ΑΕΠ το 2012 με βάση την παραδοχή της αμετάβλητης πολιτικής. Το δημόσιο χρέος αναμένεται ότι θα μειωθεί από 80,6% του ΑΕΠ το 2011 σε 78% του ΑΕΠ το 2013.

Η Ουγγαρία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της δημοσιονομικής κατάστασης.

Διαγρ. 6β: **Ουγγαρία - Δημοσιονομικό αποτέλεσμα και χρέος**

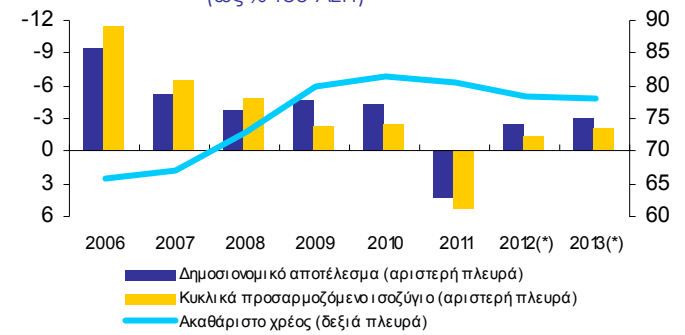

(*Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Πηγές: Eurostat, υπηρεσίες της Επιτροπής.

Το ουγγρικό φιορίνι δεν συμμετέχει στον ΜΣΙ ΙΙ. Τον Φεβρουάριο 2008, η Ουγγαρία υιοθέτησε ένα καθεστώς κυμαινόμενων συναλλαγματικών ισοτιμιών, καταργώντας τη μονομερή πρόσδεση του φιορινιού στο ευρώ (με περιθώριο διακύμανσης ±15%). Η συναλλαγματική ισοτιμία του φιορινιού έναντι του ευρώ παρουσίασε μεγάλη μεταβλητότητα κατά τα τελευταία χρόνια. Έπειτα από μια περίοδο σχετικής σταθερότητας από τον Αύγουστο 2009 έως τον Απρίλιο 2010, στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών από την ΕΕ και το ΔΝΤ, το φιορίνι υποτιμήθηκε με ταχύτατο ρυθμό τον Μάιο 2010 και παρέμεινε αδύναμο κατά τους θερινούς μήνες του 2010. Ακολούθησε μια ήπια τάση ανατίμησης από τον Σεπτέμβριο 2010 μέχρι τον Απρίλιο 2011 και στη συνέχεια σταθεροποιήθηκε σχετικά για ακόμη τρεις μήνες. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2011, όταν η ένταση στις χρηματοπιστωτικές αγορές της ζώνης ευρώ άρχισε να επηρεάζει επίσης αρνητικά τις αγορές συναλλάγματος στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, το φιορίνι υποτιμήθηκε κατά περίπου 12% έναντι του ευρώ, επίσης λόγω κάποιων αμφιλεγόμενων μέτρων εσωτερικής οικονομικής πολιτικής, όπως η δυνατότητα εξόφλησης στεγαστικών δανείων εκπεφρασμένων σε ξένο νόμισμα με την ιστορική ισοτιμία. Το φιορίνι ανέκτησε μέρος των απωλειών στις αρχές του 2012 λόγω αναθέρμανσης της παγκόσμιας τάσης ανάληψης κινδύνων και των προσδοκιών για σύντομη επίτευξη συμφωνίας όσον αφορά την προληπτική ενίσχυση του ισοζυγίου

πληρωμών από την ΕΕ και το ΔΝΤ. Κατά τη διάρκεια της διετούς περιόδου αξιολόγησης, το φιορίνι υποτιμήθηκε έναντι του ευρώ κατά 6,5%.

Η Ουγγαρία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Τα μέσα μακροπρόθεσμα επιτόκια στην Ουγγαρία διατηρήθηκαν σε επίπεδα υψηλότερα από την τιμή αναφοράς κατά τη διεξαγωγή εκάστης αξιολόγησης μετά την προσχώρηση στην ΕΕ, αντανακλώντας τα υψηλά ασφάλιστρα κινδύνου ενόψει των εκλαμβανόμενων ως αδύναμων διαρθρωτικών βασικών μακροοικονομικών μεγεθών. Το μέσο μακροπρόθεσμο επιτόκιο στην Ουγγαρία κατά το δωδεκάμηνο έως τον Μάρτιο του 2012 ήταν 8,0%, δηλαδή αρκετά υψηλότερο από την τιμή αναφοράς 5,8%. Μεταξύ Σεπτεμβρίου 2009 και Σεπτεμβρίου 2011, τα μακροπρόθεσμα επιτόκια κυμαίνονταν από 6,5% έως 8%. Στη συνέχεια, ακολούθησαν έντονα ανοδική πορεία, υπερβαίνοντας το 9% τον Ιανουάριο του 2012, λόγω μιας σειράς αμφιλεγόμενων πολιτικών μέτρων που έλαβαν οι ουγγρικές αρχές, τα οποία προκάλεσαν την ανησυχία των επενδυτών σχετικά με την τοπική χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Η Ουγγαρία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σύγκλισης των μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

Εξετάστηκαν επίσης πρόσθετοι παράγοντες, όπως η εξέλιξη του ισοζυγίου πληρωμών καθώς και η ολοκλήρωση της αγοράς προϊόντων και της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Αφού παρουσίασε πλεόνασμα το 2009, το ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών της Ουγγαρίας βελτιώθηκε περαιτέρω το 2010 και το 2011. Η συνεχής προσαρμογή οφείλεται στην πτώση της εγχώριας ζήτησης, και κατ' επέκταση στον περιορισμό των εισαγωγών, σε συνδυασμό με τις συνεχιζόμενες καλές επιδόσεις στον τομέα των εξαγωγών, καθώς και στην υψηλότερη απορρόφηση κονδυλίων της ΕΕ. Οι καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων παρέμειναν σχετικά χαμηλές το 2010, πριν από την πλήρη παύση τους το 2011, καθώς οι μεγαλύτερες άμεσες επενδύσεις από κατοίκους εξωτερικού αντιστάθμισαν την αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ουγγαρία. Η ενίσχυση του ισοζυγίου πληρωμών της Ουγγαρίας από την ΕΕ και το ΔΝΤ το 2008 έληξε το 2010, και μετά τα μέσα του 2009 δεν υπήρξαν εκταμιεύσεις από τους εκ των προτέρων δεσμευμένους χρηματοδοτικούς πόρους. Ωστόσο, η Ουγγαρία ζήτησε προληπτική ενίσχυση του ισοζυγίου πληρωμών από την ΕΕ και το ΔΝΤ τον Νοέμβριο του 2011 λόγω της επιδεινούμενης οικονομικής κατάστασης της αγοράς. Μέχρι την τελευταία ημερομηνία συλλογής στοιχείων για την έκθεση, δεν είχε επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με ενδεχόμενο πρόγραμμα οικονομικής στήριξης. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έκθεσης μηχανισμού επαγρύπνησης από τον Φεβρουάριο του 2012, η Ουγγαρία αποτέλεσε αντικείμενο εις βάθος επανεξέτασης στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών.

Η ουγγρική οικονομία παρουσιάζει υψηλό βαθμό ενσωμάτωσης στην οικονομία της ΕΕ, χάρη στους ισχυρούς δεσμούς στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών και των άμεσων ξένων επενδύσεων. Βάσει επιλεγμένων δεικτών που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, οι επιδόσεις της Ουγγαρίας υπολείπονται του μέσου όρου των κρατών μελών της ζώνης ευρώ. Οι επιδόσεις της Ουγγαρίας είναι ιδιαίτερα χαμηλές όσον αφορά το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο είναι πολύπλοκο και ασταθές λόγω των συχνών και ενίοτε ad-hoc τροποποιήσεων. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας της Ουγγαρίας είναι καλά ενσωματωμένος στο

χρηματοπιστωτικό σύστημα της ΕΕ, όπως επιβεβαιώνει το σημαντικό ποσοστό τραπεζών αλλοδαπής ιδιοκτησίας στη χώρα.

Λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση σχετικά με τη συμβατότητα της νομοθεσίας και την εκπλήρωση των κριτηρίων σύγκλισης και συνεκτιμώντας τους πρόσθετους παράγοντες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Ουγγαρία δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ.

7. ΠΟΛΩΝΙΑ

Η νομοθεσία της Πολωνίας, και ειδικότερα ο νόμος για την Narodowy Bank Polski (NBP) και το σύνταγμα της Δημοκρατίας της Πολωνίας, **δεν είναι απόλυτα συμβατή** με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το άρθρο 131 της ΣΛΕΕ. Τα προβλήματα συμβατότητας αφορούν την απαγόρευση της χρηματοδότησης με νομισματικά μέσα και την ενσωμάτωση της κεντρικής τράπεζας στο ΕΣΚΤ κατά τον χρόνο υιοθέτησης του ευρώ. Επιπλέον, ο νόμος για την NBP περιέχει επίσης ορισμένες ατέλειες που αφορούν την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας και την ενσωμάτωση της NBP στο ΕΣΚΤ κατά τον χρόνο υιοθέτησης του ευρώ.

Το μέσο δωδεκάμηνο ποσοστό πληθωρισμού της Πολωνίας διαμορφώθηκε σε επίπεδα χαμηλότερα της τιμής αναφοράς από την τελευταία αξιολόγηση της σύγκλισης το 2010. Ο μέσος πληθωρισμός στην Πολωνία κατά τη διάρκεια του δωδεκαμήνου έως τον Μάρτιο του 2012 ανήλθε σε 4,0%, δηλαδή σε επίπεδο αρκετά υψηλότερο από την τιμή αναφοράς 3,1% και ενδέχεται να διατηρηθεί σε επίπεδο υψηλότερο από την τιμή αναφοράς κατά τους προσεχείς μήνες.

Ο ετήσιος πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ υποχώρησε σταδιακά από 4,5% σε λιγότερο από 2% κατά το διάστημα από τα μέσα 2009 έως τα μέσα του 2010, αντικατοπτρίζοντας κυρίως την επιβράδυνση της αύξησης των τιμών των τροφίμων και των υπηρεσιών. Στη συνέχεια, ο πληθωρισμός άρχισε να αυξάνεται και πάλι, λόγω αυξήσεων στις τιμές των βασικών προϊόντων και της αύξησης του συντελεστή ΦΠΑ από τον Ιανουάριο του 2011. Παρά το γεγονός ότι μειώθηκε προσωρινά μεταξύ Μαΐου και Σεπτεμβρίου 2011, λόγω της ευνοϊκής εξέλιξης των τιμών των μη μεταποιημένων τροφίμων, ο ετήσιος πληθωρισμός ανήλθε και πάλι σε 4,5% τον Δεκέμβριο του 2011, κυρίως εξαιτίας της σημαντικής αποδυνάμωσης της συναλλαγματικής ισοτιμίας στα τέλη του 2011. Ο ετήσιος πληθωρισμός υποχώρησε κάπως κατά τους πρώτους μήνες του 2012, κυρίως λόγω ευνοϊκών αποτελεσμάτων βάσης.

Ο πληθωρισμός αναμένεται ότι θα μειωθεί σε 3,7% το 2012 και σε 2,9% το 2013, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, καθώς αναμένεται ότι θα εξασθενήσει σε μεγάλο βαθμό ο πληθωριστικός αντίκτυπος των έκτακτων μέτρων και ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής είναι πιθανό να μειωθεί. Το σχετικά χαμηλό επίπεδο των τιμών στην Πολωνία (περίπου 60% του μέσου όρου της ζώνης ευρώ το 2010) υποδηλώνει δυνατότητες περαιτέρω σύγκλισης του επιπέδου των τιμών μακροπρόθεσμα.

Η Πολωνία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σταθερότητας των τιμών.

Διαγρ. 7α: **Πολωνία -Κριτήριο πληθωρισμού από το 2006**

(% κινητός μέσος όρος σε 12μηνη βάση)

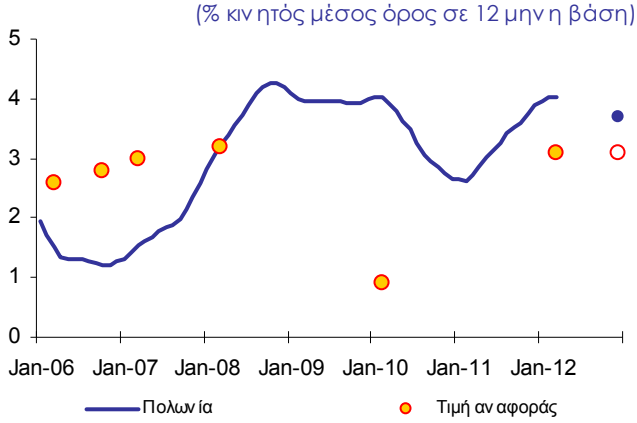

Σημείωση: Οι κουκίδες υποδεικνύουν την πρόβλεψη της τιμής αναφοράς και του μέσου δείκτη πληθωρισμού σε 12μηνη βάση στη χώρα.
Πηγές: Eurostat, Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Jan = Ιανουάριος

Η Πολωνία αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο απόφασης του Συμβουλίου για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος (απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2009)[16]. Το Συμβούλιο συνέστησε στην Πολωνία να προβεί σε διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012. Το δημόσιο χρέος μειώθηκε στην Πολωνία από 7,8% του ΑΕΠ το 2010 σε 5,1% του ΑΕΠ το 2011. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, ο δείκτης του ελλείμματος προς το ΑΕΠ θα ανέλθει σε 3,0% το 2012 και σε 2,5% το 2013 με βάση την παραδοχή της αμετάβλητης πολιτικής. Παρά τον υψηλό μέσο όρο αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ, το ακαθάριστο δημόσιο χρέος αυξήθηκε σε 56,3% του ΑΕΠ το 2011 αλλά προβλέπεται να μειωθεί σε λιγότερο από 54% του ΑΕΠ το 2013.

Η Πολωνία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της δημοσιονομικής κατάστασης.

Διαγρ. 7β: **Πολωνία - Δημοσιονομικό αποτέλεσμα και χρέος**

Αντίστροφη κλίμακα (ως % του ΑΕΠ)

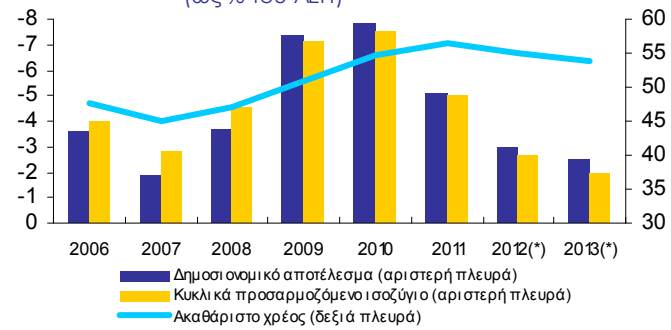

(*) Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012
Πηγές: Eurostat, υπηρεσίες της Επιτροπής.

Το πολωνικό ζλότι δεν συμμετέχει στον ΜΣΙ ΙΙ. Από τον Απρίλιο 2000, η Πολωνία έχει θέσει σε λειτουργία ένα καθεστώς κυμαινόμενων συναλλαγματικών ισοτιμιών. Η συναλλαγματική ισοτιμία του ζλότι έναντι του ευρώ παρουσίασε πρόσφατα σχετικά υψηλή μεταβλητότητα. Από τους πρώτους μήνες του 2010 μέχρι τα μέσα

16 2009/589/ΕΚ (ΕΕ L 202 της 4.8.2009, σ. 46).

του 2011, η συναλλαγματική ισοτιμία του ζλότι κυμάνθηκε από 3,85 έως 4,15 PLN/EUR. Τον Αύγουστο 2011, οι αυξανόμενες εντάσεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές της ζώνης ευρώ άρχισαν να επηρεάζουν αρνητικά τις αγορές συναλλάγματος της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την υποτίμηση του ζλότι έναντι του ευρώ κατά περίπου 11% στο διάστημα μεταξύ Ιουλίου και Δεκεμβρίου 2011. Στις αρχές του 2012, η συναλλαγματική ισοτιμία του ζλότι έναντι του ευρώ ανέκτησε μέρος των προηγούμενων απωλειών. Κατά τη διάρκεια της διετούς περιόδου που εξετάζεται στην παρούσα έκθεση, το ζλότι υποτιμήθηκε έναντι του ευρώ κατά 6,1%. Η Πολωνία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Τα μέσα μακροπρόθεσμα επιτόκια στην Πολωνία ήταν υψηλότερα από την τιμή αναφοράς κατά την τελευταία αξιολόγηση της σύγκλισης το 2010. Το μέσο μακροπρόθεσμο επιτόκιο κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο μέχρι τον Μάρτιο 2012 ήταν 5,8%, δηλαδή ίσο με την τιμή αναφοράς 5,8%. Τα μακροπρόθεσμα επιτόκια, τα οποία στις αρχές του 2010 υπερέβαιναν το 6%, μειώθηκαν σε λιγότερο από 5,5% τον Σεπτέμβριο του 2010, αντανακλώντας τη σημαντική πτώση του εγχώριου πληθωρισμού. Στις αρχές του 2011 υπερέβησαν και πάλι το 6% λόγω της σταδιακά αυστηρότερης νομισματικής πολιτικής. Τα μακροπρόθεσμα επιτόκια μειώθηκαν και πάλι κάτω από 6% στα μέσα του 2011 και στη συνέχεια κάτω από 5,5% στις αρχές του 2012, χάρη στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος στη χώρα αυτή.

Η Πολωνία ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σύγκλισης των μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

Εξετάστηκαν επίσης πρόσθετοι παράγοντες, όπως η εξέλιξη του ισοζυγίου πληρωμών και η ολοκλήρωση της αγοράς προϊόντων και της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Παρότι ελλειμματικό, το εξωτερικό ισοζύγιο της Πολωνίας βελτιώθηκε σημαντικά το 2009. Στη διάρκεια του 2010 παρουσίασε σχετική επιδείνωση λόγω αύξησης του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, αλλά βελτιώθηκε και πάλι το 2011, καθώς το πλεόνασμα στο ισοζύγιο κίνησης κεφαλαίων, που συνέχισε να αυξάνεται χάρη στην υψηλότερη απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ, αντιστάθμισε την περαιτέρω επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Οι καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) μειώθηκαν σημαντικά το 2010, κυρίως λόγω της μείωσης των άμεσων επενδύσεων στην Πολωνία, πριν ανακάμψουν και πάλι το 2011, οπότε καλύφθηκε περίπου το 40% του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών. Η οικονομία της Πολωνίας είναι καλά ενσωματωμένη στην οικονομία της ΕΕ κυρίως χάρη στις εμπορικές διασυνδέσεις και στις διασυνδέσεις άμεσων ξένων επενδύσεων. Βάσει επιλεγμένων δεικτών που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, οι επιδόσεις της Πολωνίας υπολείπονται του μέσου όρου των κρατών μελών της ζώνης ευρώ. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας της Πολωνίας είναι καλά ενσωματωμένος στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της ΕΕ, όπως επιβεβαιώνει το μεγάλο ποσοστό τραπεζών αλλοδαπής ιδιοκτησίας στη χώρα.

Λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγησή της σχετικά με τη συμβατότητα της νομοθεσίας και την εκπλήρωση των κριτηρίων σύγκλισης, και συνεκτιμώντας τους πρόσθετους παράγοντες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Πολωνία δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ.

8. ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Η νομοθεσία της Ρουμανίας, και ιδίως ο νόμος για την Banca Naţională a României (BNR), **δεν είναι απόλυτα συμβατή** με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το άρθρο 131 της ΣΛΕΕ. Τα προβλήματα συμβατότητας αφορούν την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας, την απαγόρευση της χρηματοδότησης με νομισματικά μέσα και την ένταξή της στο ΕΣΚΤ κατά τον χρόνο υιοθέτησης του ευρώ. Επιπλέον, ο νόμος για την BNR περιέχει επίσης ορισμένες ατέλειες που αφορούν την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας και την ενσωμάτωση της BNR στο ΕΣΚΤ κατά τον χρόνο υιοθέτησης του ευρώ.

Στη Ρουμανία, το δωδεκάμηνο μέσο ποσοστό πληθωρισμού ήταν υψηλότερο από την τιμή αναφοράς από την προσχώρηση στην ΕΕ το 2007. Το μέσο ποσοστό πληθωρισμού στη Ρουμανία κατά το δωδεκάμηνο έως τον Μάρτιο του 2012 ήταν 4,6%, αρκετά υψηλότερο από την τιμή αναφοράς 3,1% και προβλέπεται ότι θα προσεγγίσει την τιμή αναφοράς κατά τους προσεχείς μήνες.

Στη διάρκεια των τελευταίων ετών, τα ποσοστά του πληθωρισμού στη Ρουμανία παρουσίασαν μεταβλητότητα και παρέμειναν σε υψηλά επίπεδα για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Το 2009, ο ετήσιος πληθωρισμός παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, παρά την έντονη οικονομική ύφεση λόγω της αύξησης των ειδικών φόρων κατανάλωσης και των σταθερά υψηλών επιπέδων τιμών στον τομέα των υπηρεσιών. Ο πληθωρισμός σημείωσε απότομη αύξηση κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2010 λόγω της αύξησης του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες. Ο πληθωρισμός μειώθηκε απότομα κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2011, κατά μέσο όρο σε ποσοστό 3,8%. Τούτο αντικατοπτρίζει, μεταξύ άλλων, το αποτέλεσμα βάσης που συνδέεται με τον ΦΠΑ και τη χαλάρωση των τιμών των τροφίμων λόγω της εξαιρετικά καλής γεωργικής συγκομιδής.

Το 2012 και το 2013, ο πληθωρισμός αναμένεται ότι θα παραμείνει σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με τα τελευταία χρόνια, λόγω της υποτονικής ζήτησης στην εγχώρια αγορά και βάσει της παραδοχής ότι αυξήσεις των διοικητικά καθοριζόμενων τιμών θα είναι συγκρατημένες. Οι εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012 κάνουν λόγο για μέσο ετήσιο πληθωρισμό, όπως μετράται με τον ΕνΔΤΚ, περίπου 3,1% το 2012 και 3,4% το 2013. Το σχετικά χαμηλό επίπεδο τιμών στη Ρουμανία (περίπου 56% του μέσου όρου της ζώνης ευρώ το 2010) υποδηλώνει σημαντικές δυνατότητες περαιτέρω σύγκλισης του επιπέδου των τιμών μακροπρόθεσμα.

Η Ρουμανία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σταθερότητας των τιμών.

Διαγρ. 8α: **Ρουμανία - Κριτήριο πληθωρισμού από το 2006**
(% κινητός μέσος όρος σε 12μηνη βάση)

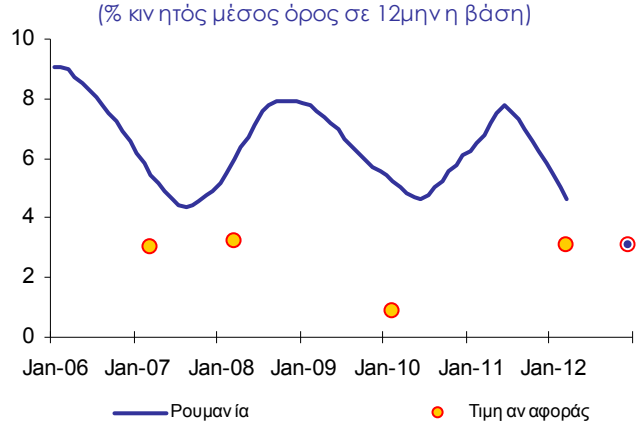

Σημείωση: Οι κουκίδες υποδεικνύουν την πρόβλεψη της τιμής αναφοράς και του μέσου δείκτη πληθωρισμού σε 12μηνη βάση στη χώρα.
Πηγές: Eurostat, Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Jan = Ιανουάριος

Η Ρουμανία αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο απόφασης του Συμβουλίου για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος (απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2009)[17]. Τον Φεβρουάριο του 2010, το Συμβούλιο συνέστησε στη Ρουμανία να προβεί σε διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης στη Ρουμανία ανήλθε σε 9,0% του ΑΕΠ το 2009, αλλά μειώθηκε σε 6,8% και σε 5,2% του ΑΕΠ το 2010 και το 2011 αντιστοίχως, χάρη στις προσπάθειες δημοσιονομικής εξυγίανσης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, οι οποίες βασίζονται στην παραδοχή της αμετάβλητης πολιτικής, ο δείκτης του ελλείμματος προς το ΑΕΠ θα ανέλθει σε 2,8% το 2012 και σε 2,2 το 2013, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να σταθεροποιηθεί σε 34,6% του ΑΕΠ το 2012 και το 2013 αντιστοίχως.

Η Ρουμανία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της δημοσιονομικής κατάστασης.

Διαγρ. 8β: **Ρουμανία - Δημοσιονομικό αποτέλεσμα και χρέος**
Αντίστροφη κλίμακα (ως % του ΑΕΠ)

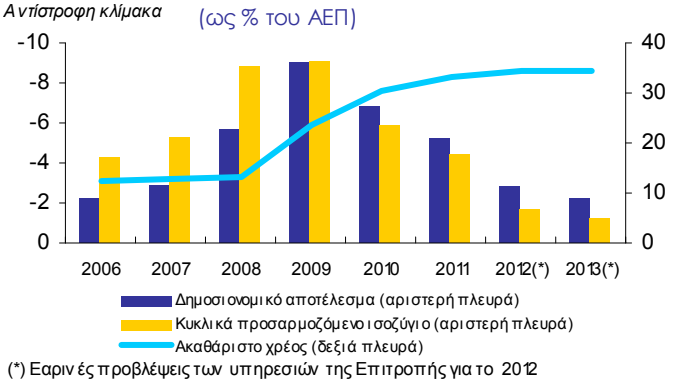

(*) Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012
Πηγές: Eurostat, υπηρεσίες της Επιτροπής.

Το ρουμανικό λέι δεν συμμετέχει στον ΜΣΙ ΙΙ. Η Ρουμανία εφαρμόζει ένα καθεστώς κυμαινόμενων συναλλαγματικών ισοτιμιών. Η ονομαστική συναλλαγματική ισοτιμία του λέι έναντι του ευρώ κυμάνθηκε σε ένα ευρύ φάσμα κατά τα έτη που

17 2009/590/ΕΚ (ΕΕ L 202 της 4.8.2009, σ. 48).

προηγήθηκαν της κρίσης. Το λέι αντιμετώπισε ισχυρές τάσεις αποδυνάμωσης το φθινόπωρο του 2008, λόγω της εντεινόμενης παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και στο πλαίσιο μεγάλων εγχώριων μακροοικονομικών ανισορροπιών. Οι διαφορές των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων έναντι της ζώνης ευρώ άρχισαν να μεγαλώνουν στα τέλη του 2008, καθώς η επακόλουθη έλλειψη ρευστότητας ώθησε προς τα άνω τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια στη Ρουμανία. Μετά τη σύναψη, στις αρχές του 2009, συμφωνίας παροχής στη Ρουμανία μιας συντονισμένης δέσμης διεθνούς οικονομικής στήριξης, οι οικονομικές πιέσεις της αγοράς χαλάρωσαν και το λέι σταθεροποιήθηκε σχετικά έναντι του ευρώ σε επίπεδα που παρέμειναν σταθερά για το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου 2009 - 2011. Το λέι υποτιμήθηκε προσωρινά έναντι του ευρώ κατά τη διάρκεια περιόδων προσωρινής παγκόσμιας απροθυμίας για ανάληψη κινδύνων, ειδικότερα κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2011. Στις αρχές του 2012, παρέμεινε σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα από τον μέσο όρο της περιόδου 2009-2011. Κατά τη διάρκεια της διετίας που προηγήθηκε της αξιολόγησης, το λέι υποτιμήθηκε έναντι του ευρώ κατά 6,4%.

Η Ρουμανία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Τα μέσα μακροπρόθεσμα επιτόκια στη Ρουμανία διατηρήθηκαν σε υψηλότερα επίπεδα από την τιμή αναφοράς σε κάθε αξιολόγηση της σύγκλισης μετά την προσχώρηση στην ΕΕ. Το μέσο μακροπρόθεσμο επιτόκιο στη Ρουμανία, κατά το έτος έως τον Μάρτιο του 2012 ανήλθε σε 7,3%, δηλαδή σε επίπεδο υψηλότερο από την τιμή αναφοράς 5,8%. Οι διαφορές έναντι της ζώνης ευρώ ανήλθαν στο ανώτατο επίπεδο συνεπεία της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης στα μέσα του 2009. Τα μακροπρόθεσμα επιτόκια στη Ρουμανία μειώθηκαν απότομα στα τέλη του 2009 και παρέμειναν μόλις πάνω από 7% για το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου 2010-2011, πριν μειωθούν περαιτέρω στις αρχές του 2012. Η μείωση αυτή αντικατόπτριζε, μεταξύ άλλων, την προς τα κάτω προσαρμογή στην αναμενόμενη πορεία των διατραπεζικών επιτοκίων, καθώς και την ισχυρή ζήτηση για κρατικά ομόλογα στο πλαίσιο προσπαθειών δημοσιονομικής εξυγίανσης.

Η Ρουμανία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σύγκλισης των μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

Εξετάστηκαν επίσης πρόσθετοι παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων του ισοζυγίου πληρωμών και της ολοκλήρωσης της αγοράς προϊόντων και της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Το εξωτερικό ισοζύγιο της Ρουμανίας (δηλ. ο συνδυασμός του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και του ισοζυγίου κίνησης κεφαλαίων) βελτιώθηκε αισθητά κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας κρίσης. Το εξωτερικό έλλειμμα, αφού κορυφώθηκε σε 13% του ΑΕΠ το 2007, υποχώρησε σε 4% του ΑΕΠ, κατά μέσο όρο, στο διάστημα 2009-2011. Η μείωση του εξωτερικού ελλείμματος κατά τα τρία τελευταία χρόνια αντικατόπτριζε κυρίως το σημαντικά χαμηλότερο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου το οποίο οφειλόταν στη ραγδαία μείωση των εισαγωγών λόγω της κατακόρυφης πτώση της εγχώριας ζήτησης. Η Ρουμανία έγινε αποδέκτης διεθνούς οικονομικής στήριξης από το 2009. Την άνοιξη του 2011, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του πρώτου προγράμματος ενίσχυσης του ισοζυγίου πληρωμών, ένα προληπτικό πρόγραμμα ΕΕ-ΔΝΤ (διαθέσιμο μέχρι τις αρχές του 2013), συνολικού ύψους περίπου 5 δισ. ευρώ, τέθηκε στη διάθεση της Ρουμανίας. Μέχρι στιγμής δεν έχει ζητηθεί χρηματοδότηση από το πρόγραμμα. Οι πιέσεις όσον αφορά την εξωτερική χρηματοδότηση μειώθηκαν στο διάστημα 2010-2011 λόγω της ραγδαίας βελτίωσης του εξωτερικού ισοζυγίου, των εκταμιεύσεων

της διεθνούς οικονομικής συνδρομής και της ανάκαμψης της παγκόσμιας τάσης ανάληψης κινδύνων.

Η οικονομία της Ρουμανίας είναι καλά ενσωματωμένη στην οικονομία της ΕΕ κυρίως χάρη στις εμπορικές διασυνδέσεις και στις διασυνδέσεις άμεσων ξένων επενδύσεων. Βάσει επιλεγμένων δεικτών που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, οι επιδόσεις της Ρουμανίας υπολείπονται των επιδόσεων των κρατών μελών της ζώνης ευρώ. Η ενσωμάτωση του εγχώριου χρηματοπιστωτικού τομέα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της ΕΕ έχει παρουσιάσει σημαντική πρόοδο, κυρίως μέσω της σημαντικής συμμετοχής ξένων κεφαλαίων σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς[18].

Λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγησή της σχετικά με τη συμβατότητα της νομοθεσίας και την εκπλήρωση των κριτηρίων σύγκλισης και συνεκτιμώντας τους πρόσθετους παράγοντες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Ρουμανία δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ.

9. ΣΟΥΗΔΙΑ

Η νομοθεσία της Σουηδίας, και ειδικότερα ο νόμος για την Sveriges Riksbank, η Πράξη Διακυβέρνησης (αποτελεί μέρος του συντάγματος της Σουηδίας) και ο νόμος για την πολιτική της συναλλαγματικής ισοτιμίας, **δεν είναι απόλυτα συμβατή** με τα άρθρα 130 και 131 της ΣΛΕΕ και με το καταστατικό του ΕΣΚΤ/της ΕΚΤ. Προβλήματα συμβατότητας και ατέλειες υφίστανται όσον αφορά την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας, την απαγόρευση της χρηματοδότησης με νομισματικά μέσα και την ενσωμάτωση της κεντρικής τράπεζας στο ΕΣΚΤ κατά τον χρόνο υιοθέτησης του ευρώ.

Το μέσο δωδεκάμηνο ποσοστό πληθωρισμού της Σουηδίας διαμορφώθηκε σε επίπεδα υψηλότερα της τιμής αναφοράς από την τελευταία αξιολόγηση της σύγκλισης το 2010. Έκτοτε, ο πληθωρισμός μειώθηκε σταδιακά. Το μέσο ποσοστό πληθωρισμού στη Σουηδία κατά τη διάρκεια του δωδεκάμηνου έως τον Μάρτιο του 2012 ήταν 1,3%, δηλαδή πολύ χαμηλότερο από την τιμή αναφοράς 3,1%, και είναι πιθανό να παραμείνει πολύ χαμηλότερο από την τιμή αναφοράς κατά τους προσεχείς μήνες.

Έχοντας φθάσει κατά μέσο όρο σε ποσοστό 3,4% το 2008, όπως μετράται με τον ΕνΔΤΚ, ο πληθωρισμός μειώθηκε σε λιγότερο από 2% κατά τα επόμενα χρόνια, δεδομένου ότι η ισχυρότερη κορόνα σε συνδυασμό με το χαμηλό κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος συγκράτησαν τις πληθωριστικές πιέσεις. Ο πληθωρισμός αυξήθηκε προσωρινά κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2010 λόγω αύξησης των τιμών της ενέργειας, αλλά υποχώρησε κατά τη διάρκεια του 2011. Κατά μέσο όρο, ο πληθωρισμός το 2011 ανήλθε σε 1,4%.

Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, ο πληθωρισμός προβλέπεται να παραμείνει συγκρατημένος κατά τα έτη 2012 και

[18] Η Ρουμανία, ως κράτος μέλος στο οποίο εφαρμόζεται πρόγραμμα οικονομικής βοήθειας της ΕΕ-ΔΝΤ, και προκειμένου να αποφευχθούν οι περισσότερες της μίας διαδικασίες επιτήρησης, δεν εξετάζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών για το 2012. Ως εκ τούτου, δεν αποτελεί αντικείμενο της έκθεσης μηχανισμού επαγρύπνησης και εις βάθος επανεξέτασης.

2013, κυμαινόμενος κατά μέσο όρο περίπου σε 1,1%, καθώς η χαμηλή ζήτηση και το πολύ μεγάλο πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό αναμένεται να συγκρατήσουν σε χαμηλά επίπεδα τις αυξήσεις στο κατά μονάδα κόστος εργασίας.

Η Σουηδία ανταποκρίνεται στο κριτήριο της σταθερότητας των τιμών.

Διαγρ. 9α: ***Σουηδία - Κριτήριο πληθωρισμού από το 2006***
(% κινητός μέσος όρος σε 12μηνη βάση)

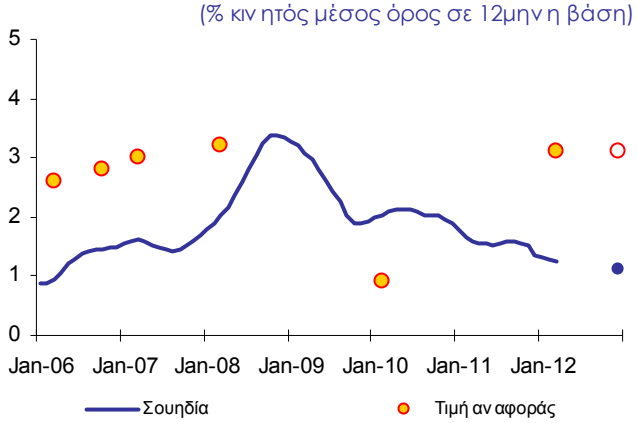

Σημείωση: Οι κουκίδες υποδεικνύουν την πρόβλεψη της τιμής αναφοράς και του μέσου δείκτη πληθωρισμού σε 12μηνη βάση στη χώρα.
Πηγές: Eurostat, Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Jan = Ιανουάριος

Η Σουηδία δεν αποτελεί αντικείμενο απόφασης του Συμβουλίου για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος. Η δημοσιονομική κατάσταση της Σουηδίας ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική πριν από την παγκόσμια οικονομική κρίση, με πλεονάσματα της γενικής κυβέρνησης ύψους 3,6% και 2,2% το 2007 και 2008, αντίστοιχα. Το ισοζύγιο παρουσίασε πρόσκαιρα έλλειμμα 0,7% το 2009. Με την έναρξη της οικονομικής ανάκαμψης, το ισοζύγιο παρουσίασε και πάλι μικρό πλεόνασμα της τάξης του 0,3% το 2010, παραμένοντας στα ίδια επίπεδα το 2011. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012, το δημοσιονομικό έλλειμμα θα ανέλθει σε 0,3% το 2012 και, στη συνέχεια, θα επιτευχθεί πλεόνασμα 0,1% το 2013, με βάση την παραδοχή της αμετάβλητης πολιτικής. Ο δείκτης του ακαθάριστου δημόσιου χρέους ανήλθε στο 38,4% του ΑΕΠ το 2011 και αναμένεται να συνεχίσει την πτωτική τάση του, φθάνοντας στο 34,2% του ΑΕΠ το 2013.

Η Σουηδία ανταποκρίνεται στο κριτήριο της δημοσιονομικής κατάστασης.

Διαγρ. 9β: **Σουηδία - Δημοσιονομικό αποτέλεσμα και χρέος**

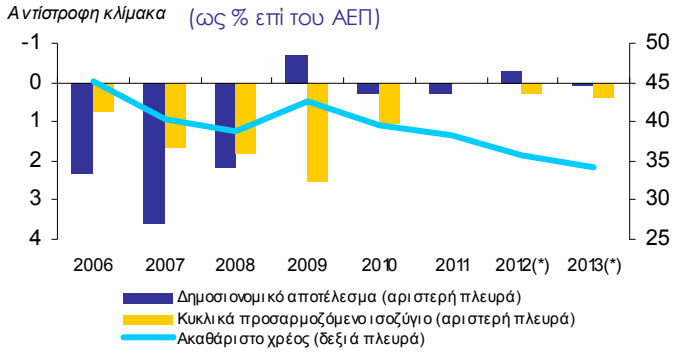

(*)Εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012

Πηγές: Eurostat, υπηρεσίες της Επιτροπής

Η σουηδική κορώνα δεν συμμετέχει στον ΜΣΙ ΙΙ. Η Σουηδία εφαρμόζει καθεστώς κυμαινόμενης συναλλαγματικής ισοτιμίας και θέτει στόχους για τον πληθωρισμό από τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Η κορώνα υποτιμήθηκε με ταχύτατο ρυθμό συνεπεία της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης στα μέσα του 2008 καθώς οι επενδυτές εκδήλωσαν πιο έντονα την τάση αποστροφής κινδύνου, αλλά ανέκαμψε γρήγορα στη συνέχεια. Η κορώνα ενισχύθηκε κατά περίπου 20% έναντι του ευρώ στο διάστημα από τον Μάρτιο 2009 έως τον Φεβρουάριο 2011. Έπειτα από μια σχετική αποδυνάμωση κατά το πρώτο εξάμηνο του 2011, η κορώνα σταθεροποιήθηκε σχετικά στα τέλη του 2011, καθώς η ιδιαίτερα ικανοποιητική δημοσιονομική κατάσταση της Σουηδίας ευνοούσε τις επενδύσεις σε κορώνες. Κατά τη διάρκεια της διετούς περιόδου που εξετάζεται στην παρούσα έκθεση, η κορώνα ανατιμήθηκε κατά 7,7% έναντι του ευρώ.

Η Σουηδία δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Το μέσο μακροπρόθεσμο επιτόκιο στη Σουηδία, κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο μέχρι τον Μάρτιο 2012 ήταν 2,2%, κάτω από την τιμή αναφοράς 5,8%. Τα μέσα μακροπρόθεσμα επιτόκια διατηρούνται σε επίπεδα χαμηλότερα από την τιμή αναφοράς από την προσχώρηση στην ΕΕ το 1995. Κατά τα τελευταία έτη, τα μακροπρόθεσμα επιτόκια της Σουηδίας ακολούθησαν την εξέλιξη των χαμηλότερων μακροπρόθεσμων αποδόσεων των χωρών της ΕΕ.

Η Σουηδία πληροί το κριτήριο της σύγκλισης των μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

Εξετάστηκαν επίσης πρόσθετοι παράγοντες, περιλαμβανομένων των εξελίξεων του ισοζυγίου πληρωμών και της ολοκλήρωσης της αγοράς προϊόντων και της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Το ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών της Σουηδίας εμφανίζει πλεόνασμα από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, λόγω των υψηλών καθαρών εξαγωγών αγαθών και, πρόσφατα, υπηρεσιών. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών αυξήθηκε από περίπου 4% του ΑΕΠ στις αρχές της δεκαετίας του 2000 σε περίπου 7-8% από το 2004. Η σουηδική οικονομία παρουσιάζει υψηλό βαθμό ενσωμάτωσης στην οικονομία της ΕΕ, χάρη στους ισχυρούς δεσμούς στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών και των άμεσων ξένων επενδύσεων. Βάσει επιλεγμένων δεικτών που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, οι επιδόσεις της Σουηδίας υπερβαίνουν αισθητά τον μέσο όρο των κρατών μελών της ζώνης ευρώ, χάρη στο υψηλό επίπεδο τεχνολογίας, καινοτομίας, πρόσβασης στο Διαδίκτυο, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ποιότητας των δημόσιων

και των ιδιωτικών ιδρυμάτων. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας της Σουηδίας παρουσιάζει σημαντικό βαθμό ενσωμάτωσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ, με ιδιαίτερα ισχυρούς δεσμούς με άλλες Σκανδιναβικές χώρες και τις χώρες της Βαλτικής. Ο χρηματοπιστωτικός τομέα της Σουηδίας είναι πολύ αναπτυγμένος, από άποψη τόσο μεγέθους όσο και εξειδίκευσης, και συμβαδίζει με το προηγμένο στάδιο της οικονομικής της ανάπτυξης. Ωστόσο, οι τιμές των ακινήτων στη Σουηδία σημείωσαν πολύ μεγάλη αύξηση κατά το παρελθόν και μόλις πρόσφατα άρχισαν να σταθεροποιούνται. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έκθεσης μηχανισμού επαγρύπνησης από τον Φεβρουάριο του 2012, η Σουηδία αποτέλεσε αντικείμενο εις βάθος επανεξέτασης στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικής ανισορροπίας.

Λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγησή της σχετικά με τη συμβατότητα της νομοθεσίας και την εκπλήρωση των κριτηρίων σύγκλισης και συνεκτιμώντας τους πρόσθετους παράγοντες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Σουηδία δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ.